

Grant Thornton informerer

Nr. 1/2018

Digitalisering, robotisering, automatisering -og rådgivning.

Kjære leser!

Da er vinteren her for fullt og årsoppgjøret ruller allerede sin vante gang. Både regler og rammevilkår er i kontinuerlig endring så det er mye en skal holde seg oppdatert på. I denne utgaven av GT Informerer fokuseres det på noen av disse.

Endringer er også noe vi opplever selv, for etter et langt liv på Majorstuen i Oslo vokste vi oss etter hvert ut av våre tidligere lokaler og har siden sist vært på flyttefot. Nå finner dere oss i Kvadraturen i Oslo sentrum, nærmere bestemt i Kirkegata 15. Her stortrives vi i våre nye moderne lokaler og gleder oss til at nettopp du tar turen innom for en prat. Har vi ikke allerede hatt muligheten, håper vi på sjansen til å få jobbe med nettopp deg og din virksomhet en gang i fremtiden.

Vi er alle inne i en spennende tid med digitalisering og automatisering på dagsorden. Det snakkes om den fjerde industrielle revolusjon. I Grant Thornton ser vi på det som helt avgjørende å være interessert i den utviklingen vi opplever, og at hver og en av oss griper tak i mulighetene som ligger i den teknologiske revolusjonen - og viser endringsvilje.

Det handler like mye om å effektivisere allerede eksisterende prosesser som å se muligheter for nye forretningsmodeller. Kongsberg Gruppen uttrykker skiftet i norsk næringsliv godt når de sier at disse teknologiske skiftene over de neste 10-20 årene vil bety mer for Norge enn oljen har gjort.

I Grant Thornton er vi i full gang med å gripe mulighetene. I tillegg til å få strategiske råd som hjelper din bedrift til å nå sitt fulle potensial i lys av teknologiske endringer, globalisering og endret forbrukeratferd, har vi en målsetting om å bidra til forenkling og effektivisering av samfunnet. Derfor har vi sammen med teknologiselskapet Signant skapt en løsning som forenkler kundeoppstarten hos oss.

Vår nye løsning innebærer at personer som må legitimere seg ved opprettelse av nytt kundeforhold eller ved endringer i et eksisterende forhold, nå slipper å troppe opp i Grant Thorntons lokaler eller en annen godkjent institusjon for å be om en bekreftet kopi av legitimasjonen. Nå kan dette gjøres på våre internetsider. Dette sparer tid, ressurser og ikke minst ergrelse hos våre kunder.

God lesning og håper vi sees snart!

Kristian Nørstebo
Partner og Styreleder
Grant Thornton Norge

Grant Thornton informerer

Utgitt i samarbeid med
DnR Kompetanse AS

Kontaktinformasjon Grant Thornton

Grant Thornton Revisjon AS
Jan Møller
Kirkegata 15
N-0153 Oslo
tlf. 22 200 400
e-post: oslo@no.gt.com
www.grantthornton.no

Kontaktinformasjon DnR Kompetanse

DnR Kompetanse AS
Postboks 2914 Solli
N-0230 Oslo
tlf. 23 36 52 00
forlag@revisorforeningen.no

Redaksjon

Redaktør Alf Asklund
tlf. 40 20 43 10
alf.asklund@revisorforeningen.no

Redaksjonsutvalg

Fagsjef skatt Tom Larsen
Rådgiver Børge Busvold
Rådgiver Camilla Brunfelt
Rådgiver Signe Haakanes

Utgivelsesplan 2018

Nr. 1 - Tirsdag 6. mars
Nr. 2 - Onsdag 6. juni
Nr. 3 - Fredag 28. september
Nr. 4 - Mandag 3. desember

Produksjon

07 Gruppen a.s.

INNHold>01>2018

04 Skatt ved salg av egen bolig

06 Arbeidstid til besvær?

09 Praktiske konsekvenser av
MVA-økningen

10 Kontant betaling kan gi tap

11 Endringer i regnskapsloven

13 Faren i trådløse nett

14 Pendlerfradraget strupes
enda mer

15 Styrehonorar skal beskattes
som lønn

16 Aktuelle satser

18 Firmabilnøkkelen 2018

TAP ELLER GEVINST?

Skatt ved salg av egen bolig

I denne artikkelen skal vi se litt på hvordan man kan tilpasse seg i forkant av salg av egen boligeiendom, avhengig av om man har en latent gevinst eller et latent tap knyttet til salget.

Fagsjef skatt
Tom Larsen,
Revisorforeningen

Salg av boligeiendom vil i 2018 som utgangspunkt bli skattlagt med 23 prosent skatt på gevinsten. Tilsvarende som en gevinst er skattepliktig, vil et tap være fradragberettiget med den samme skatteprosenten.

For egen boligeiendom er det imidlertid skattefrihet for gevinsten forutsatt at man har benyttet boligen som egen bolig i minst ett av de to siste årene før salget. Det innebærer også at et eventuelt salg med tap ikke vil være fradragberettiget hvis man oppfyller eier- og botid.

Krav til botid

Kravet om at boligen må være benyttet som egen bolig for å kunne selges skattefritt må i utgangspunktet tolkes bokstavelig. For eksempel er det mange som bidrar økonomisk overfor sine egne barn ved å kjøpe en leilighet til barnet og lar det bo der mot at barnet dekker de faktiske kostnadene knyttet til leiligheten. En slik rimelig utleie vil ikke være skattepliktig for barnet. Det man skal være klar over, er at barnets botid ikke ses på som foreldrenes botid for den aktuelle leiligheten.

Står man i en situasjon hvor en slik bolig skal selges og det er en latent gevinst knyttet til leiligheten, vil gevinsten bli skattepliktig for eierne (foreldrene) i og med at de ikke har opparbeidet botid i en bolig de selv ikke har bodd i. Ved boligprisfall vil et tap i en slik situasjon gi fradrag for tap ved salget. Ved verdistigning på en slik eiendom hvor barnet bor, men ikke eier, vil man kunne unngå gevinstbeskatning ved å gi leiligheten som gave eller selge rimelig til barnet. En forutsetning for skattefritt salg vil da være at barnet bor der minst ett år fra leiligheten er overtatt av barnet. Barnet opparbeider ikke egen botid så lenge foreldrene eier leiligheten.

Som skattyter kan man som utgangspunkt bare opparbeide botid i den boligen man selv benytter som egen bolig. Unntak fra dette er imidlertid hvis man av hensyn til eget arbeid også eier bolig på arbeidssstedet. Da kan man opparbeide botid både for sin egen bolig og for pendlerboligen. Et annet unntak kan være situasjoner hvor man på grunn av sykdom må bo utenfor sitt egentlige hjem.

Delvis utleie til boligformål

Hvis man leier ut deler av sin egen bolig til boligformål, vil fortsatt hele gevinsten kunne være skattefri. Forutsetningen er at utleieverdien på den delen

Tap ved salg av bolig kan være fradragberettiget.

man selv benytter som egen bolig er høyere enn utleieverdien på den delen som er utleid. Med utleieverdi mener man ikke areal, men utleieverdien av det man benytter selv og utleieverdien på det man leier ut. Hva er markedsverdien på de to delene ved utleie?

Dersom utleieverdien på det utleide er høyest, vil en forholdsmessig del av gevinsten være skattepliktig basert på forholdet mellom utleieverdien på utleid areal og utleieverdien på egen boligdel.

Er man i en slik situasjon, kan det være penger å tjene på å ta hele boligen i bruk som egen bolig før man selger med gevinst. Da må man passe på at salget av boligen ikke skjer før ett år etter at man har tatt hele boligen i bruk som egen bolig. Her som ellers går kravet til botid fra dato til dato. Tar man hele boligen i bruk som egen bolig 3. mars, vil botiden være oppfylt for hele boligen 3. mars året etter.

Er situasjonen som nevnt ovenfor at man har leid ut mer enn halvparten

til boligformål og et salg vil gi tap, vil tapet knyttet til egen boligdel ikke gi tapsfradrag, mens den forholdsmessige delen av tapet knyttet til utleiedelen vil gi rett til skattemessig fradrag.

Delvis utleie til virksomhet

Dersom man har benyttet deler av egen bolig i sin egen virksomhet eller leier ut til andre, for eksempel til eget aksjeselskap, vil en forholdsmessig del av gevinsten være skattepliktig basert på utleieverdien på henholdsvis egen boligdel og den delen som er benyttet i egen virksomhet, eller utleid del.

Her skal man være klar over at selv utleie av en mindre del som er benyttet i virksomhet, vil medføre at den forholdsmessige delen av gevinsten knyttet til virksomhetsbruken vil bli skattepliktig. Ved virksomhetsutleie vil selv en liten utleie uansett medføre avkortning av den skattefrie delen av gevinsten. Også i disse tilfellene må man vurdere om det er aktuelt å sørge for at utleien stopper og at man tar

hele boligen i bruk som egen bolig igjen i minst ett år før salget av eiendommen finner sted.

Når vi her omtaler utleie til virksomhet som avskjærer retten til skattefritt salg av hele gevinsten, omfatter det ikke en person som i sitt lønnede arbeid benytter et rom i egen bolig som hjemmekontor. Forutsetning for avskjæring er utleie eller bruk i egen til virksomhet.

Salg av sekundærleilighet

Med den prisutviklingen som har vært på boligmarkedet de senere årene, kan mange ha latente gevinster på sekundærleiligheter. Som det fremgår ovenfor, vil salg av en sekundærleilighet medføre skatteplikt ved salg. Slik reglene er i dag, er det ikke noe i veien for at man faktisk tar sekundærleiligheten i bruk som egen bolig og oppfyller eier- og botiden med ett år i den grad det er praktisk gjennomførbart, før man selger denne skattefritt. Forutsetningen må være at flyttingen til sekundærleiligheten er en realitet.

ER DU KLAR

FOR FREMTIDEN?

Jobb raskere og smartere med
økonomisystemet Tripletex.

tripletex

Arbeidstid til besvær

En regnfull dag i august 2017 kom to representanter fra Arbeidstilsynet på uanmeldt besøk hos et stort forsikringsselskap i Oslo. I løpet av det korte besøket ble det avdekket hele åtte brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstid. Da er det ingen gyldig unnskyldning at den voldsomme arbeidsmengden skyldtes overvirkte ansatte.

Senioradvokat
Håkon Andreassen,
Kvale Advokatfirma

Advokatfullmektig
Fredrik B. Punsvik,
Kvale Advokatfirma

Det var spesielt ett brudd representantene fra Arbeidstilsynet reagerte sterkt på. Det viste seg nemlig at en av de ansatte i selskapet hadde jobbet 103 timer på en uke. Til sammenligning kan den samlede arbeidstiden i henhold til arbeidsmiljølovens hovedregel ikke overstige 48 timer i løpet av sju dager. Det er ikke kjent hvorvidt det høye antallet arbeidstimer i dette eksempelet skyldtes en kravstor arbeidsgiver, eller en ivrig ansatt som lot seg rive med i begeistring over spennende oppgaver. Men selv hvis det sistnevnte

var tilfellet, kunne arbeidsgiveren i dette tilfellet ikke gjøre annet enn å legge seg helt flat. Arbeidstilsynet er nådeløse i så måte: et brudd er et brudd.

Saken er en viktig påminnelse om arbeidsgivers ansvar for å overholde lovens regler om arbeidstid. Når selv ikke børsnoterte selskaper med store HR-avdelinger klarer å overholde reglene, kan det være på sin plass med en liten oppfriskning av innholdet i lovens regler om arbeidstid.

Hovedreglene om arbeidstid

Arbeidsmiljølovens kapittel 10 om arbeidstid inneholder en rekke unntak som alle arbeidsgivere bør ha et bevisst forhold til. Før vi kommer dit, er det imidlertid naturlig å starte med hovedreglene i arbeidsmiljøloven.

Lovens definisjon av arbeidstid er «den tid arbeidstaker står til disposisjon for arbeidsgiver». Om butikken som medarbeideren jobber i holder åpent fra 9–18, men samtidig krever til sammen én time i forbindelse med

Arbeid utover maksimalgrensene for alminnelig arbeidstid skal ikke gjennomføres uten at det foreligger et særlig og tidsavgrenset behov.

for-/etterarbeid (klargjøring, åpning, rydding, låsing, oppgjør av kasse m.m.), innebærer dette at arbeidstiden er ti timer. Det er da ikke tatt hensyn til eventuelle pauser.

Den alminnelige arbeidstiden må som hovedregel ikke overstige ni timer i løpet av 24 timer og 40 timer i løpet av sju dager, jf. aml. § 10–4 (1). For arbeid som er av passiv karakter, beredskapsvakt og for skiftarbeid gjelder særlige regler som vi ikke går nærmere inn på her.

Arbeid utover maksimalgrensene

Arbeid utover maksimalgrensene for alminnelig arbeidstid skal ikke gjennomføres uten at det foreligger et «særlig og tidsavgrenset behov» for det, jf. aml. § 10–6 (1). Hvis det unntaksvis oppstår et slikt behov, skal det overskytende arbeidet regnes som overtid. Ovennevnte butikkeksempel vil derfor medføre overtid som skal kompenseres med overtidstillegg og som bare er lovlig under lovens forutsetninger.

Lønnstillegg

For overtidsarbeid skal det etter loven betales et tillegg til den ordinære lønnen på minst 40 prosent, jf. aml. § 10–6 (11). Noen arbeidsgivere er litt mer raus med sine ansatte, og har avtalt et minste overtidstillegg på 50 prosent. Det samme følger av flere tariffavtaler. I utgangspunktet er det arbeidsgiver som styrer arbeidstiden og som pålegger overtid. I mange tilfeller vil arbeidsgivers kunnskap om at arbeidstaker jobber utover alminnelig arbeidstid, likestilles med at arbeidsgiver har pålagt arbeidet. Arbeidsgiver plikter å holde oversikt over hvor mye den enkelte jobber.

Avspasering

Det er ingen ting i veien for at arbeidsgiver og arbeidstaker avtaler at overtidstimer skal tas ut i form av avspasering på et senere tidspunkt, jf. aml. § 10–6 (12). Tidligere var det tillatt å avtale at selve overtidstillegget også skulle avspaseres. I forarbeidene til dagens arbeidsmiljølov er det imidlertid presisert at det ikke lenger er

lov. Overtidstillegget skal uansett utbetales som lønn.

Grenser for antall overtidstimer

I tillegg til grensen for alminnelig arbeidstid fremgår det av aml. § 10–6 (4) at overtidsarbeidet som hovedregel ikke kan overstige ti timer i løpet av sju dager, 25 timer i fire sammenhengende uker eller 200 timer i løpet av en periode på 52 uker.

For å unngå at totalbelastningen blir for stor, presiserer arbeidsmiljøloven at summen av alminnelig arbeidstid og overtid ikke kan overstige 13 timer i løpet av 24 timer, eller 48 timer i løpet av sju dager.

Arbeidsfri periode

Et samlet bilde av de ulike grensene arbeidsgiver må forholde seg til får en ikke uten samtidig å huske på at arbeidsmiljøloven slår fast at arbeidstakeren skal ha minst 11 timer sammenhengende arbeidsfri i løpet av 24 timer, og en sammenhengende arbeidsfri periode på minst 35 timer i løpet av sju dager.

Lett å trå feil

Hvis vi til slutt begrenser oss til å nevne at loven også inneholder regler om pauser i løpet av en arbeidsdag, søndagsarbeid og nattarbeid, samt oppstiller et generelt krav om at arbeidstakerne ikke skal utsettes for uheldige fysiske eller psykiske belastninger, er det ikke vanskelig å forstå at det er lett å trå feil. Da er det en laber trøst at vi ennå ikke har behandlet de mange unntakene i loven.

Gjennomsnittsberegning av den alminnelige arbeidstiden

Ovenfor var vi inne på at alminnelig arbeidstid som hovedregel ikke kan overstige ni timer i løpet av 24 timer og 40 timer i løpet av sju dager. Arbeidsmiljøloven åpner likevel for at alminnelig arbeidstid gjennomsnittsberegnes over noe lengre perioder, slik at det i enkelte perioder kan jobbes mer enn det lovens hovedregel angir uten at det medfører overtid, mot at det jobbes tilsvarende redusert i andre perioder.

Individuell avtale

I arbeidsmiljøloven § 10–5 (1) fremgår det at det kan inngås individuell skriftlig avtale mellom arbeidsgiver og arbeidstaker om at den alminnelige arbeidstiden kan ordnes slik at den i løpet av 52 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn foreskrevet i hovedregelen § 10–4, men slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger ti timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager. Grensen på 48 timer i løpet av sju dager kan i tillegg gjennomsnittsberegnes over en periode på åtte uker, men den alminnelige arbeidstiden kan uansett ikke overstige 50 timer i noen enkelt uke. Dette gir arbeidsgiver og arbeidstaker noe mer fleksibilitet uten at det medfører overtid.

Adgangen til gjennomsnittsberegning av alminnelig arbeidstid er særlig praktisk der hvor arbeidsmengden varierer slik at det kreves stor innsats i visse perioder, mot tilsvarende mindre i andre perioder. Det er ikke uvanlig i for eksempel landbruket, men brukes ofte i bransjer hvor utenlandske arbeidstakere kommer for å jobbe mye når de først er i landet, for deretter å ha arbeidsfrie perioder som kan benyttes til hjemreiser.

Virksomhet bundet av tariffavtale

Loven stiller i realiteten beskjedne krav til innhold og partskonstellasjon for at en avtale skal regnes som en tariffavtale. Dersom virksomheten inngår tariffavtale, kan arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte skriftlig avtale gjennomsnittsberegning av den alminnelige arbeidstiden innenfor enda videre rammer – den må da ikke overstige 12,5 timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager. Også her er man bundet av kravet til at den alminnelige arbeidstiden i løpet av en periode på høyst 52 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn hovedregelen i aml. § 10–4. Grensen kan etter omstendighetene utvides ytterligere, men da kreves særskilt samtykke fra Arbeidstilsynet, noe som i mange tilfeller er upraktisk.

I praksis utformes gjerne en slik tariffavtale og arbeidstidsavtale i ett og

De aller fleste bestemmelsene om arbeidstid kommer ikke til anvendelse for arbeidstakere i «ledende» eller «særlig uavhengig» stilling.

samme grep, og prosessen er ikke spesielt omfattende med litt kyndig veiledning. Konsekvensen av at slik gjennomsnittsberegning avtales er simpelthen at beregningen av alminnelig arbeidstid blir mer dynamisk. I praksis innebærer det at innslagspunktet for overtidarbeid flyttes tilsvarende, slik at de lovbestemte rammene for gjennomsnittsberegningen utgjør de nye innslagspunktene for overtidarbeid. Dette suppleres ved avslutningen av arbeidsperioden av at arbeidstiden til slutt ikke må overstige lovens hovedregel samlet. For mange arbeidsgivere vil det derfor lønne seg å avtale gjennomsnittsberegning av arbeidstiden.

Unntak fra reglene om arbeidstid

Det er særlig to unntak som det er nyttig å være kjent med i denne forbindelse. Arbeidsmiljøloven § 10–12 (1) og (2) slår fast at de aller fleste bestemmelsene om arbeidstid ikke kommer til anvendelse for arbeidstakere i «ledende» eller «særlig uavhengig» stilling.

Ingen fast grense for arbeidstid

De viktigste konsekvensene av dette er at arbeidstakere i ledende eller særlig uavhengig stilling ikke har noen fast bestemt grense for alminnelig arbeidstid, og heller ikke har krav på overtidstillegg. Det kan dermed inne-

bære store besparelser for en virksomhet hvis flere kan defineres i én av de to kategoriene. Det er likevel viktig å huske at også ledende eller særlig uavhengig ansatte er vernet mot arbeidstid som gir uheldige psykiske eller fysiske belastninger.

Syndes mye

Begrunnelsen for unntakene er en erkjennelse av at arbeidstidsreglene ikke passer for enhver. På dette området syndes det imidlertid ofte, og det er ikke mangel på eksempler hvor arbeidsgivere har forsøkt å definere (og løpende har betraktet) sine ansatte som enten ledende eller særlig uavhengig, uten at det har vært noen realitet i dette. Det innebærer i mange tilfeller at arbeidsgiver har forholdt seg til feil forutsetninger, med den manglende oppfølgingen og kontrollen av arbeidstid og utbetaling av overtidsgodtgjørelse som dette innebærer.

Straffeansvar

Dette er noe Arbeidstilsynet regelmessig slår ned på, og som kan medføre straffansvar for virksomheten. I tillegg kan naturligvis den ansatte kreve overtidsbetaling etterskuddsvis. I alminnelighet foreldes slike krav først etter tre år.

Ledende stilling

En grunnleggende forutsetning for at stillingen skal anses ledende, er at den har klare lederfunksjoner som gjen-

speiles i stillingens organisasjonsmessige plassering. At stillingen har en viss grad av uavhengighet, vil også kunne få betydning. Det må imidlertid være realitet i lederutøvelsen. Det innebærer at vedkommende som utgangspunkt må være i en posisjon hvor han eller hun kan utøve retten til å organisere, lede, kontrollere og fordele arbeidet for sine underordnede. Som eksempler kan vi nevne avdelingssjefer, kontorsjefer og andre som har et større ansvar og som selv må vurdere behovet for egen arbeidsinnsats. Hvilken tittel vedkommende har, er imidlertid av mindre betydning.

Særlig uavhengig stilling

Hvis stillingen skal anses som særlig uavhengig, har ikke den organisasjonsmessige plasseringen like stor betydning. For disse er det uavhengigheten som er det avgjørende. En som er særlig uavhengig har et større spillerom enn andre arbeidstakere, men det er ikke tilstrekkelig at vedkommende kan kontrollere sin egen arbeidstid. En særlig uavhengig stilling må også innebære en selvstendighet eller uavhengighet knyttet til hvordan og til hvilken tid de ulike arbeidsoppgavene organiseres og gjennomføres.

Konkret vurdering av hvert enkelt tilfelle

Loven legger opp til at det skal gjennomføres en konkret vurdering av

hvert enkelt tilfelle. Som et utgangspunkt kan man eksempelvis ikke på generelt grunnlag si at alle som jobber i en bestemt avdeling er å anse som ledende eller særlig uavhengige. Praxis fra domstolene og tolkningsuttalelser fra Arbeidstilsynet viser at det er relativt høy terskel for at vilkårene skal anses oppfylt. En uttalelse fra Arbeidstilsynet fra 2008 viser eksempelvis at såkalte managere/prosjektle-

dere i revisorvirksomheter ikke var å anse som ledende ansatte, og derfor ikke kunne unntas fra arbeidstidsreglene.

Vi anbefaler derfor at det gjøres en samvittighetsfull og konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle, før man definerer en stilling som ledende eller særlig uavhengig. Ofte ser man at det ikke skal store endringer til før vil-

kårene anses oppfylt. En nyttig øvelse for arbeidsgivere kan derfor være å vurdere om man eksempelvis kan tillegge vedkommende ytterligere fullmakter, eller noe mer frihet til å styre arbeidsdagen selv. Når alt kommer til alt kan det gjøre hverdagen både mer givende for arbeidstaker, og mer lønnsomt for arbeidsgiver.

Praktiske konsekvenser av MVA-økningen

Det får noen praktiske konsekvenser at den lave merverdiavgiftssatsen økte fra 10 % til 12 % fra 1. januar i år – spesielt for tjenester som er fakturert på forskudd.

Økningen får betydning for tjenester som gjelder persontransport, overnatting, NRK-lisensen og adgang til kino, museer, fornøylesparker og store idrettsarrangementer. Også ved transport av kjøretøy på ferger, og ved utleie av lokaler i idrettsanlegg til konferanser og møter er merverdiavgiftssatsen økt.

Leveringstidspunktet avgjør

Det er leveringstidspunktet som bestemmer hvilken merverdiavgiftssats som skal brukes. Uansett om avtale er inngått før 1.1.2018 skal det beregnes 12 % merverdiavgift dersom levering skjer etter 31.12.2017.

Kunden må betale for økningen

Når merverdiavgiftssatsen øker, er kunden etter loven forpliktet til å betale et tillegg tilsvarende satsøkningen. Selv om det er avtalt levering med 10 % merverdiavgift, kan man dermed fakturere 12 % merverdiavgift uten at det må inngås ny avtale.

Tjenester fakturert på forskudd

Fakturering skal normalt skje ved levering og ved levering etter 1.1.2018 skal den forhøyede merverdiavgiftssatsen benyttes. For tjenestene som er omfattet av den lave merverdiavgiftssatsen, kan selger velge å fakturere på forskudd. Vanligvis betaler man for persontransporten *før* reisen starter, og man må ha gyldig kinobillett for å få tilgang til kinoen *før* filmen vises.

Også for tjenester som er fakturert på forskudd, skal det beregnes 12 % merverdiavgift ved levering etter 1.1.2018. Selger kan kreve et tillegg fra kjøper, men i praksis er det gjerne selger som tar kostnaden med den økte merverdiavgiftssatsen. I så fall må selger innberette et tillegg tilsvarende satsøkningen.

Periodebilletter/sesongkort

For periodebilletter og sesongkort som er solgt før årsskiftet, og som helt eller delvis er gyldige også etter årsskiftet, må det også tas hensyn til at

merverdiavgiftssatsen har økt. Reglene skal praktiseres ulikt avhengig av lengden på periodebilletten.

Billetter med inntil 30 dagers varighet

For billetter som ikke har mer enn 30 dagers varighet, trenger man ikke foreta seg noe. Skattedirektoratet har uttalt at det ikke skal kreves betaling eller etterfakturerings i disse tilfellene.

Billetter med mer enn 30 dagers varighet

For billetter med mer enn 30 dagers varighet må det innberettes et tillegg. Gjelder hele tjenesten leveranser i 2018, må selger innberette utgående avgift med en sats på 12 %. For billetter som både gjelder leveranser i 2017 og 2018, må det innberettes merverdiavgift med 12 % for den delen som gjelder for 2018. Det må foretas en skjønnsmessig beregning av hvor stor andel av periodebilletten som gjelder leveranser i 2018 og det må innberettes ett tillegg tilsvarende satsøkningen.

Rådgiver merverdiavgift
Camilla Brunfelt,
Revisorforeningen

Kontant betaling kan gi tap

Kontant betaling for beløp over 10 000 kroner gjør at næringsdrivende mister skattefradrag og retten til å trekke fra merverdiavgift. Privatpersoner som leier ut fast eiendom mister også skattefradraget. Privatpersoner kan i tillegg bli gjort medansvarlige hvis næringsdrivende de handler med unndrar skatt eller avgift.

Fagsjef skatt
Tom Larsen,
Revisorforeningen

Reglene ble innført i 2011 for å motvirke skatte- og avgiftsunndragelser.

Avskjæring av fradragsretten

Fradragsretten mistes hvis man betaler kontant for varer eller tjenester over 10 000 kroner. Det gjelder både inntektsfradrag skattemessig og fradrag for inngående avgift etter merverdiavgiftsloven.

For ikke å miste fradragsretten må betalingen skje via bank eller annet foretak som har rett til å drive betalingsformidling. Det har ingen betydning for fradragsretten at selgeren oppgir betalingene til beskatning eller som utgående avgift. Fradraget skal nektes uavhengig av betalingsmottakers skattemessige og avgiftsmessige behandling.

Avskjæringen av fradragsretten gjelder ikke bare næringsdrivende. Regelen gjelder også privatpersoner som leier ut fast eiendom og som krever fradrag for utgiftene knyttet til den skattepliktige utleien.

Konsekvensene av at fradragsretten bortfaller ved anskaffelse av eiendeler, er at beløpet ikke inngår i eiendelens avskrivningsgrunnlag og heller ikke i skattemessig inngangsverdi ved senere salg.

Flere betalinger innenfor samme kalenderår for samme leveranse,

tjeneste, kontrakt eller lignende skal ses på som én betaling ved anvendelse av beløpsgrensen på 10 000 kroner.

For løpende ytelser som betales hver måned, må man se på den totale summen som betales gjennom året. Er den samlede summen som er betalt kontant over 10 000 kroner, vil ikke noe av summen være fradragsberettiget. Dersom noen av regningene er betalt via bank, vil disse betalingene ikke bli avskåret.

Hvis arbeidsgiver betaler lønnen kontant og den utgjør mindre enn 10 000 kroner og i tillegg har innbetalt forskuddstrekk av lønnen, skal ikke skatte trekkes regnes med i beløpsgrensen på 10 000 kroner.

Betaling via bank

Med betaling via bank menes betaling fra konto til konto. Betaling kan også gjøres på annen måte til mottakers konto i bank, for eksempel kontant betaling til tjenesteyters konto. Det er også fradragsrett ved betaling via utenlandsk bank eller foretak som har tillatelse til å drive betalingsformidling.

Medansvar for skatt og merverdiavgift

Privatpersoner kan bli gjort medansvarlige hvis næringsdrivende de handler med unndrar skatt eller

avgift. Slikt ansvar kan bli gjort gjeldende hvis privatpersoner kjøper tjenester for over 10 000 kroner ved kontant betaling.

Dette medansvaret som knytter seg til kjøp av tjenester, vil bare være aktuelt hvis den næringsdrivende unnlater å oppgi vederlaget til beskatning eller ikke innberetter merverdiavgiften. Hvis mottaker har innberettet beløpet, men på grunn av betalingsvansker ikke klarer å gjøre opp for seg, vil den som betaler ikke bli gjort medansvarlig for den manglende betalingen.

På samme måte som avskjæringsretten for skatt og avgift kan unngås som omtalt ovenfor, kan man fri seg fra medansvaret ved å betale via bank. Det er de samme betalingsforutsetningene via bank i disse tilfellene som beskrevet ovenfor.

Også for denne typen kjøp av tjenester omgås ikke 10 000 kronersgrensen dersom fakturaen deles opp. Det er samlet vederlag for tjenesten som avgjør.

Ansvaret er solidarisk slik at skattemyndighetene kan søke dekning for kravet både hos kjøper og tjenesteyter.

Endringer i regnskapsloven

Denne artikkelen omhandler endringene i regnskapsloven som ble vedtatt i slutten av 2017. Bortfall av kravet til årsberetning for små foretak antas å ha størst konsekvens samlet sett. Endringene har virkning for regnskapsår avsluttet 31. desember 2017 og senere.

Rådgiver regnskap
Signe Haakanes,
Revisorforeningen

Årsberetning for små foretak

Det er ikke lenger plikt for små foretak til å utarbeide en årsberetning. Foretakene kan fortsatt utarbeide årsberetningen frivillig om de ønsker det, og kan selv bestemme hva de skal redegjøre om. Etter regnskapsloven § 8-2 skal regnskapspliktige blant annet sende inn årsberetningen til Regnskapsregisteret, men dette er ikke et krav for den frivillige årsberetningen.

Vedtektsbestemt – andre årsaker

Det kan tenkes at noen har krav om årsberetning i foretakets vedtekter, vilkår for tilskudd og lignende. For eksempel forutsetter Innsamlingskontrollen at de tilknyttede innsamlingsorganisasjonene fortsatt utarbeider årsberetning. I enkelte tilfeller kan det være nødvendig å endre vedtektenes eller avklare forholdet med tilskuddsyter for å kunne unnlate å avgi årsberetning.

Behandles bare hvis årsberetning utarbeides

I noen tilfeller har selskapslovgivningen bestemmelser om at årsregnskapet og årsberetningen skal behandles på generalforsamling, årsmøte eller lignende. Slike bestemmelser finnes for eksempel i selskapsloven, burettslagslova og samvirkelova. Disse bestemmelsene regulerer bare hvordan årsberetningen skal behandles dersom den utarbeides, mens plikten disse foretakstypene har til å utarbeide årsberetning er regulert i regnskapsloven.

Små borettslag, samvirkeforetak, ANS mv. er således også unntatt fra kravet til årsberetning.

Opplysninger om usikkerhet om fortsatt drift mv. for små foretak

Kravene til opplysninger om fortsatt drift, usikkerhet om fortsatt drift og avvikling har stått i årsberetningsbestemmelsen. Etter lovendringene skal små foretak opplyse om usikkerhet om fortsatt drift i note, jf. ny § 7-46.

Noe usikkerhet om den fremtidige driften vil det alltid være, men opplysningsplikten gjelder situasjoner hvor det er vesentlig usikkerhet om fortsatt drift. Det er ikke noe krav til noteopplysning om fortsatt drift dersom det ikke er vesentlig usikkerhet. Kravet som tidligere fulgte av regnskapsloven § 3-3 om at det skal redegjøres for hvordan virkelig verdi ved avvikling er beregnet enten i årsberetningen eller note, er ikke videreført for små foretak. Det er imidlertid fortsatt krav til å opplyse om anvendte regnskapsprinsipper, slik som at eienheter og gjeld er vurdert til virkelig verdi ved avvikling. Når foretaket er besluttet oppløst, skal det dessuten fremgå at selskapet er under avvikling ved at ordene «under avvikling» tilføyes selskapsnavnet, jf. aksjeloven § 16-5.

Notekrav om egne aksjer for små, øvrige og store foretak

Det er tatt inn noen ytterligere presiseringer i notekravene om egne aksjer, både for små, øvrige og store foretak. Det er tatt inn et krav om at aksjeselskap og allmennaksjeselskap som har en beholdning av egne aksjer, skal gi opplysninger i note om antallet, aksjenes pålydende verdi og aksjenes andel av aksjekapitalen. Videre er det tatt inn en presisering om at det skal gis opplysning om endringer i beholdningen av egne aksjer og datterforetakenes beholdning av aksjer i morforetaket i løpet av regnskapsåret. Det er også presisert at det skal opplyses om den andelen ervervede aksjer eller avhendte aksjer utgjør av aksjekapitalen.

Disponering av årsresultatet

Kravet i regnskapsloven § 3-3 til opplysninger i årsberetningen eller årsregnskapet om forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap (disponering av årsresultatet), er ikke videreført. Dette kan være en utilsiktet endring fra lovgivers side. Regnskapslovutvalget foreslo at kravet videreføres gjennom en bestemmelse som sier at: «I tilknytning til resultatregnskapet skal det opplyses om disponering av årsresultatet, med mindre det følger av regnskapsstandard at slike opplysninger gis på annen måte.»

Verken Finansdepartementets proposisjon eller Finanskomiteens innstil-

ling omtaler hvorfor kravet ikke er videreført. Uansett om det var meningen eller ikke, konsekvensen av at § 3-3 er opphevet, er at små foretak ikke har en ubetinget plikt til å opplyse om disponering av årsresultatet før kravet eventuelt gjeninnføres. I mellomtiden er det opp til foretaket å vurdere hvilke tilleggsopplysninger som er nødvendige for å bedømme foretakets resultat og stilling. Dersom foretaket ønsker å gi opplysninger ut over minimum, er dette selvfølgelig også mulig.

Forbehold til regnskapet i små foretak

Det følger av regnskapsloven § 3-5 annet ledd at dersom en som skal underskrive årsregnskapet har innvendinger mot dette, skal vedkommende underskrive med påtegnet forbehold og gi nærmere redegjørelse i årsberetningen. Regnskapsloven § 3-5 ble ikke konsekvensjustert i forbindelse med atplikten til å utarbeide årsberetning ble opphevet for små foretak. Spørsmålet blir da hvor den som har innvendinger mot årsregnskapet i et lite foretak skal gi den nærmere redegjørelsen. Når det ikke avgis en årsberetning som sendes inn til Regnskapsregisteret, antas det at redegjørelsen for forbeholdet må anses som en del av årsregnskapet, slik at den blir tilgjengelig for regnskapsbrukerne. Det anbefales at redegjørelsen gis umid-

delbart etter underskriftene på årsregnskapet. Dersom redegjørelsen gis et annet sted, bør det være en henvisning fra underskriften.

Begrenset regnskapsplikt

Det er innført regler om begrenset regnskapsplikt for enkeltpersonforetak og ansvarlige selskaper som er små foretak, og hvor ingen av deltagerne er en juridisk person med begrenset ansvar, jf. ny § 3-2b. Reglene forutsetter at det utarbeides en regnskapsstandard som definerer det nærmere innholdet i reglene. Det forventes at en slik regnskapsstandard vil kunne utvikles i løpet av 2018, men reglene om begrenset regnskapsplikt vil dermed ikke kunne brukes i 2017-regnskapene.

Eierseksjonssameier

Eierseksjonsloven er endret fra 1. januar 2018. Bestemmelsen om regnskap er flyttet fra eierseksjonsloven § 44 til § 64, og henvisningen i regnskapsloven § 1-2 er oppdatert tilsvarende. Etter endringen er det bare sameier med 21 eller flere seksjoner som må avlegge årsregnskapet og årsberetningen i samsvar med regnskapsloven.

Virkningstidspunkt

Tidligere har det vært tilsvarende krav for sameier med ni eller flere seksjoner der mindre enn tre fjerdedeler av sek-

sjonene er boligseksjoner. Det er ikke sagt hvilket regnskapsår endringene får virkning fra, men vi legger til grunn at de økte grensene for regnskapsplikt etter regnskapsloven får virkning allerede for 2017-regnskapene. Sameier med færre seksjoner skal fortsatt avlegge et regnskap som legges frem på sameiermøtet, men regnskapet må ikke oppfylle kravene i regnskapsloven, og det er heller ikke innsendingsplikt til Regnskapsregisteret i Brønnøysund.

Krav om revisor

Tilsvarende er plikten til å ha statsautorisert eller registrert revisor endret, jf. eierseksjonsloven § 65, sammenlignet med tidligere § 45. Sameier med 21 eller flere seksjoner skal ha én eller flere statsautoriserte eller registrerte revisorer. Det samme gjaldt tidligere for sameier med ni eller flere seksjoner der mindre enn tre fjerdedeler av seksjonene er boligseksjoner. I sameier med 20 eller færre seksjoner kan årsmøtet med vanlig flertall av de avgitte stemmene vedta at sameiet skal ha en revisor som er valgt av årsmøtet.

Krav til regnskap etter regnskapsloven og bruk av statsautorisert eller registrert revisor kan også følge av sameiets vedtekter. Sameier som ønsker å tilpasse seg lovendringene, bør derfor sjekke om det er nødvendig å gjøre endringer i vedtektene.

Uni Economy

Sosialt. Fleksibelt.
Genialt.

Prøv vårt nye skybaserte
økonomisystem
unimicro.no/uni-economy

unimicro
ØKONOMISYSTEMER

Du kan bli utsatt for hacking når du bruker et åpent, usikret trådløst nettverk fordi data potensielt sendes i klartekst i et ukryptert nettverk.

Faren i trådløse nett

Simon Mangelrød,
Technical Manager Intility
Operations Center

Mange er kanskje ikke klar over at det kan innebære en betydelig sikkerhetsrisiko å surfe på trådløse nett (WiFi). Nedenfor følger noen tips som kan gjøre det sikrere å surfe på trådløse nett.

De fleste av oss har med mobile enheter på farten, enten det er smart-telefon, PC eller nettbrett. Gratis trådløst nettverk er tilgjengelig nærmest overalt, og kobles ofte til på offentlige steder slik som kafeer og flyplasser, men også på arbeidsplasser og på besøk hjemme hos andre.

Reell sikkerhetsrisiko

Sjansen for at du skal bli utsatt for hacking når du bruker et åpent, usikret trådløst nettverk er reell, fordi data potensielt sendes i klartekst i et ukryptert nettverk. Det betyr at passord, kredittkortinformasjon, PIN-koder og sensitive bedriftsdata enkelt kan snappes opp av noen med litt IT-kunnskap.

Flertallet benytter mobile enheter også til jobberelatert arbeid, både via e-post og dokumenter, hvilket gjør det enda viktigere å ta forholdsregler for å forhindre at data kommer på avveie. Det er ille nok om ens egne data kommer på avveie, verre er det om man selv er opphav til sikkerhetshull på egen arbeidsplass. Du slipper ikke fremmede inn på bedriftens nettverk, og som arbeidstakere må vi derfor tenke på dette når vi er på trådløse nettverk.

Sårbarhet i WiFi-protokollen WPA2

I oktober ble det avdekket en sikkerhetsbrist i krypteringsprotokollen WPA2 (WiFi Protected Access), sikkerhetsstandarden som har til hensikt å sørge for at man kobler seg sikkert til trådløse nettverk. Sårbarheten åpner opp for tyvlytting og modifisering av trafikk mellom aksesspunkt (ruter) og enheten, og kan ramme de fleste enheter som kan kobles til trådløse nettverk.

En angriper som er i fysisk nærhet av offeret, kan utnytte WPA2-sårbarheten til å få tilgang til informasjon som vanligvis er beskyttet av krypteringen mellom enheten og senderen. Siden dette er en sårbarhet i WiFi-standarden, er den ikke begrenset til spesifikke implementasjoner eller produkter. Dette betyr at hackere kan angripe alle plattformer, og all informasjon som sendes ukryptert over WPA2-nettverk kan i utgangspunktet leses.

Avhengig av nettverkskonfigurasjonen er det også mulig for en angriper å manipulere data eller installere skadevare inn i offerets nettrafikk. Spesielt trafikk som går til ukrypterte sider (HTTP) er sårbar. Siden sårbarheten

gjelder enheter i et trådløst nettverk, og ikke selve aksesspunktet, vil ikke angriper få tilgang til passordet på det trådløse nettverket, selv om angrepet er vellykket. Det er derfor ikke nødvendig å bytte passord på den trådløse ruter eller på trådløst nettverk.

Generelle sikkerhetstips for trådløse nettverk

- **Oppdater programvare og operativsystem på alle enheter**
Sørg for at du oppdaterer programvare så snart du får melding om at oppdateringer er tilgjengelige, slik at du er sikker på at dine programmer ikke har sikkerhetshull. Dette gjelder også for mobil og nettbrett.
- **Benytt sikrede trådløse soner fremfor usikrede**
Hvis du skal benytte et trådløst nett, hold deg til sikrede trådløse soner. Disse kjennetegnes ved at de krever passord eller ved at man må logge på en portal for å få bruke nettet.
- **Unngå trådløse soner med ukjente navn**
Kafeer, hoteller og andre steder som tilbyr trådløse soner, har gjerne firmanavnet sitt i sonenavnet. Unngå soner hvor du ikke vet hvem som eier nettverket (f.eks. «Gratis

internett»). NB: Det er heller ingen garanti for at «Firma X» faktisk tilhører dette firmaet.

- **Påse at trafikken er beskyttet med HTTPS**
Sjekk at du benytter «sikre» nettsider.
- **Bruk VPN eller Citrix hvis mulig**
Så sant det er mulig, bør du benytte VPN eller Citrix om du skal jobbe med bedriftsrelaterte saker og dokumenter. Med VPN eller Citrix krypteres datatrafikken, slik at du er sikker på at dataene ikke kan snappes opp og misbrukes.
- **Kjøp enheter av leverandører som tar sikkerhet på alvor**
Det er store avvik mellom leverandører når det gjelder i hvilken grad de tar sikkerhet på alvor og om de faktisk lager oppdateringer til produkter som er ute på markedet. Apple, Google og Microsoft, som de største leverandørene av operativsystem, tar alle sikkerhet svært alvorlig. Når det gjelder Android-enheter (der operativsystemet er laget av Google), er man helt avhengig av om produsenter som for eksempel Samsung/Sony/LG/Huawei, sender ut oppdateringer.

Mobildata sikrest

Sårbarheten i WiFi-protokollen WPA2 understreker at også såkalt sikre trådløse nettverk kan utgjøre en sikkerhetsrisiko, og at tipsene ovenfor dermed ikke kan garantere sikker surfing. Det trådløse nettet bør derfor skruses av hvis det ikke brukes. For å minimere sikkerhetsrisikoen når du surfer i offentlige rom, bør du benytte mobildata, for eksempel 3G eller 4G, og dermed unngå å benytte trådløse nettverk. Stadig flere teleoperatører har store mengder inkludert mobildata og surfing på nettet i utlandet uten ekstra kostnad.

Pendlerfradraget strupes enda mer

Etter budsjettforliket er pendlerfradraget strammet ytterligere inn. Det er dessuten innført skatteplikt på godtgjørelse fra arbeidsgiver.

I nr. 4-2017 hadde vi en artikkel om forslagene til innstramming av pendlerfradraget som ble foreslått i statsbudsjettet for 2017. Etter budsjettforliket ble det vedtatt ytterligere innstramminger i reglene.

Skatteplikt på kostgodtgjørelse til pendlere

Fradragsatsene for pendlere ble redusert med kr 150 og ikke kr 100 som foreslått i statsbudsjettet.

Det ble videre vedtatt at arbeidsgiver ikke lenger kan gi skattefri kostgodtgjørelse til pendlere ved overnatting på hybel/brakke med kokemuligheter eller ved overnatting privat.

Ved overnatting på pensjonat/hybel/brakke uten kokemuligheter eller hotell kan arbeidsgiver dekke kostutgiftene inntil satsene nedenfor. Det er de samme satsene som gjelder som fradragssetter for pendlere som må dekke kostutgiftene selv.

Merk at tidsgrensen på 24 måneder bare gjelder for hvor lenge en pendler kan kreve fradrag. Det er ingen tidsgrense for hvor lenge arbeidsgiver kan gi (delvis) skattefri dekning av merutgifter til kost og losji.

Kostgodtgjørelse til arbeidstakere på yrkesreise/tjenestereise

Etter budsjettforliket er det også innført skatteplikt på deler av kostgodtgjørelse fra arbeidsgiver på tjenestereise. Det er også innført en egen sats for langtransportsjåfører.

Ved innenlands tjenestereise er de skattefrie satsene:

Bor på pensjonat eller hybel/brakke uten kokemuligheter	kr 159
Bor på hybel/brakke med kokemuligheter eller har overnattet privat (ikke pendlere)	kr 88
Bor på hotell	kr 569
Bor på hotell med frokost	kr 455
Langtransportsjåfører	kr 300

Det er ikke skatteplikt på godtgjørelse på tjenestereise som utbetales etter regning, dvs. når arbeidstakeren får refundert kostutgiftene fra arbeidsgiver mot å levere kvitteringer.

Tjenestereise utenlands

Satsene ovenfor gjelder også utenlands, men ved overnatting på hotell utenlands kan det utbetales godtgjørelse inntil satsen i statens reiseregulativ for vedkommende land uten at det beregnes overskudd. Det må gjøres måltidsfradrag i godtgjørelsen hvis ett eller flere måltider er dekket. Måltidsfradraget er 10 prosent for frokost, 40 prosent for lunsj og 50 prosent for middag.

Styrehonorar skal beskattes som lønn

Styrehonorar skal skattlegges som lønn og styremedlemmer kan derfor ikke velge å fakturere et avtalt styrehonorar fra eget selskap.

Godtgjørelse som medlem av styre, representantskap, utvalg, råd og lignende skal skattlegges som lønn. Det er altså ikke begrenset til styrehonorar fra aksjeselskap, men gjelder helt generelt for godtgjørelse for denne typen arbeid. Det betyr at den som utbetaler honoraret har plikt til å foreta skattetrekk og betale arbeidsgiveravgift. Utbetalingen må videre innberettes i a-ordningen.

Den som utbetaler kan altså ikke unngå arbeidsgiveravgift og styremedlem kan ikke utsette beskatning ved å la honoraret inngå i eget selskap.

Styrehonorarets størrelse

I aksjeselskaper fastsettes styrehonoraret av generalforsamlingen. I mindre norske selskaper er ofte honorarene lave i forhold til risiko og arbeidsmengde.

Det er vanligvis andre hensyn enn det økonomiske som gjør at man lar seg velge til styremedlem. Bortsett fra å ivareta sin eierinteresse, kan andre la seg motivere av spennende utfordringer, ønske om påvirkning, nettverksbygging mv. Mange som driver rådgivning, ser også på styrevervet som en mulighet for salg av tjenester. Det reiser enkelte problemstillinger i forhold til det selskapsrettslige ved at man som styremedlem kan ende opp med å kontrollere beslutninger som til dels bygges på egen rådgivning. Jeg går ikke nærmere inn på det selskapsrettslig.

Styremedlem med egen virksomhet

Et styremedlem som driver rådgivningsvirksomhet, må kunne levere og

fakturere for andre tjenester enn styrearbeid til det samme selskapet. Dette vil ikke være lønn. Er det imidlertid avtalt et styrehonorar på eksempelvis kr 20 000 og det senere viser seg at styrearbeidet blir langt mer omfattende enn forventet, er det mer tvilsomt om en avtale om fakturering for et ytterligere beløp kan aksepteres skattemessig.

Ingen innrapportering i a-ordningen

Fordi styrehonorar ikke er en godtgjørelse i et ordinært arbeidsforhold, skal honoraret ikke registreres i Aa-registeret. Honoraret skal innrapporteres i a-ordningen på det tidspunktet som utbetalingen skjer.

Særlige forhold

Styrevervet er vanligvis personlig, men et styreverv kan også være upersonlig. Dette er i tilfeller når styremedlemmet er representant for et selskap eller for sin arbeidsgiver. Selskapet som utbetaler styrehonoraret, er da ikke pliktig til å beregne arbeidsgiveravgift. Dersom selskapet/arbeidsgiver som mottar honoraret er et avgiftssubjekt, vil det måtte avgiftsberegnes.

Et vilkår for at arbeidsgiveravgift ikke pliktes beregnet, er at det er vedkommende selskap/arbeidsgiver som har utpekt styremedlemmet som sin representant, og at vedkommende styremedlem selv ikke mottar noen form for godtgjørelse

Skattedirektoratet har i en prinsipputtalelse fra 20. januar 2016 endret praksis ved dispensasjoner fra plikten til å foreta forskuddstrekk i styrehonorarer til advokater. Uttalelsen innebærer at den som utbetaler styrehonorar til advokater som er partnere, ikke skal foreta

Rådgiver skatt
Paal Braanaas,
Revisorforeningen

forskuddstrekk. Det er likevel ikke holdpunkter for annet enn at utbetalingen fortsatt skal behandles som lønn.

Styrehonorar som mottas fra frivillige og ideelle organisasjoner, skal beskattes som lønn, men vil være skattefrie om de er under kr 10 000. Er organisasjonen skattefri, er det unntak fra plikten til å betale arbeidsgiveravgift.

Fritaket gjelder bare når totale lønnsutgifter ikke overstiger 700 000 kroner pr. år, og bare for lønnsutbetalinger som ikke overstiger 70 000 kroner pr. år pr. ansatt.

Revisors rolle

I selskaper der styrehonorar er utbetalt som annet enn lønn, unntatt når det dreier seg om upersonlige styreverv, kan revisor ikke underskrive kontrolloppstillingen. Revisor må også sende selskapet et nummerert brev vedrørende forholdet.

Retter ikke selskapet opp forholdet etter at revisor har påpekt det, må revisor vurdere å trekke seg.

Styremedlemmer kan ikke velge å fakturere et avtalt styrehonorar fra eget selskap.

AKTUELLE SATSER > A JOUR PR. > 01.03.2018

AVGIFTSSATSER 2018

Arbeidsgiveravgift

Sone	Sats ^{1) 2)}
I	14,1 %
I a	10,6 %/14,1 % ³⁾
II	10,6 %
III	6,4 %
IV	5,1 %
IV a	7,9 % ⁴⁾
V	0,0 %

Sone for arbeidsgiveravgift fastsettes etter hvilken kommune selskapet driver virksomheten i, dvs. hvor foretaket, ev. underenheter av foretaket er registrert. For ambulerende virksomhet og virksomhet som driver arbeidsutleie, benyttes satsen for den sonen hvor hoveddelen av arbeidet er utført dersom denne satsen er høyere enn satsen i registreringskommunen.

1) I finanssektoren svares det i tillegg en særskilt finansskatt på 5 % av arbeidsgiveravgiftsgrunnlaget.

2) Arbeidsgivere med aktivitet innenfor visse sektorer, bl.a.:
 - produksjon av stål og syntetiske fiber
 - finans og forsikring
 - bedriftsrådgivning og hovedkontortjenester for andre selskaper i konsernet

må beregne arbeidsgiveravgift etter satsene i sone I. Det samme gjelder for ambulerende virksomhet eller arbeidsutleie innenfor slike sektorunntatte aktiviteter.

Avgift kan likevel beregnes etter satsen for lokaliseringssonen så lenge differansen mellom avgift beregnet etter satsen i lokaliseringssonen og avgift beregnet etter en sats på 14,1 %, ikke overstiger kr 500 000 (kr 250 000 for godstransport på vei). Etter det er satsen 14,1 %. Fribeløpene gjelder på konsernnivå.

Er det gjennomført et klart regnskapsmessig skille, gjelder reglene bare for lønn knyttet til den sektorunntatte aktiviteten.

3) I sone I a kan avgift beregnes etter en sats på 10,6 % inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgiften som ville ha fulgt av en sats på 14,1 % og avgiften som beregnes etter satsen på 10,6 %, overstiger kr 500 000 (kr 250 000 for godstransport på vei). Etter det er satsen 14,1 %. Dette gjelder ikke for jordbruk, skogbruk, fiske og visse beslektede virksomheter der satsen uansett er 10,6 %.

4) For jordbruk, skogbruk, fiske og visse beslektede virksomheter i sone IV a er satsen 5,1 %.

Merverdiavgift

Ordinært 25 %
 Matvarer 15 %
 Persontransport, romutleie, kinobilletter mv.: 12 %

BETALINGSTERMINER – VIKTIGE DATOER

A = Betaling av skattetrekk og arbeidsgiveravgift
 M = MVA-oppgaven: Levering og betaling
 F = Forskuddsskatt personlige skattytere (næringsdrivende)
 E = Forskuddsskatt upersonlige skattytere, f.eks. AS

	A	M	F	E
1. termin	15.03	10.04	15.03	15.02
2. termin	15.05	11.06	15.05	16.04
3. termin	16.07	31.08	17.09	
4. termin	17.09	10.10	15.11	
5. termin	15.11	10.12		
6. termin	15.01	11.02		

Frist for A-melding: den 5. i måneden etter utbetaling.

GEBYRER TIL BRØNNØYSUNDREGISTRENE MV.

Forsinkelsesgebyrer ved innsending av årsregnskap

Første 8 uker 1R kr 1130 pr. uke
 Neste 10 uker 2R kr 2260 pr. uke
 Neste 8 uker 3R kr 3390 pr. uke
 Forsinkelsesgebyr beregnes når regnskapet leveres etter 31. juli.
 Regnskapet skal sendes inn elektronisk.

RENTESATSER

Forsinkelsesrente (morarente)

Fra 01.01. til 30.06.2018 8,50 % p.a.
 Fra 01.07. til 31.12.2018 8,50 % p.a.

Rentetillegg og rentegodtgjørelse ved skatteoppgjøret

Rentesatsen er 0,39 % p.a. og er lik for både restskatt og tilgodebeløp. Ordinær rente ved skatteavregningen er ikke skattepliktig eller fradragsberettiget. For restskatt beregnes det rentetillegg fra 1. juli 2017

(fra 15. mars 2018 for upersonlige skattytere) til forfall 1. termin. For tilgodebeløp beregnes rente fra 1. juli 2017 (fra 15. mars 2018 for upersonlige skattytere) til skatteoppgjøret blir sendt. For tilleggsskudd beregnes rente fra 31. mai 2018 til skatteoppgjøret blir sendt.

Renter etter vedtak om endringssak

Ved endringer i skatt og avgift etter endringssak beregnes det renter etter følgende satser:

	2017	2018
Renter ved økning av skatt og avgift	1,50 % p.a.	1,50 % p.a.
Rentegodtgjørelse ved nedsettelse av skatt og avgift	0,50 % p.a.	0,50 % p.a.

Rentesatser ved forsinket betaling av skatt/avgift:

Ved forsinket innbetaling av skatter og avgifter (betaling etter forfall) svares forsinkelsesrenter etter den ordinære satsen for forsinkelsesrenter.

KOST OG LOSJI

Innlands

Kostgjørelse etter statens satser for reiser uten overnatting

Fra 6 til 12 timer: kr 289
 Over 12 timer: kr 537

Det beregnes ikke skattepliktig overskudd på kostgodtgjørelse etter statens satser ved reiser uten overnatting, forutsatt at arbeidstakeren er på yrkesreise etter skattereglene og ikke får dekket kost av arbeidsgiver eller andre.

Matpenger/overtidsmat (minst 12 timer fravær fra hjemmet) kr 90

Godtgjørelse til kost og losji etter statens satser med overnatting

Reiser med overnatting kr 733
 Måltidstrekk i godtgjørelsene: Frokost 20 %, lunsj 30 %, middag 50 %.
 Ulegitimert godtgjørelse til losji (natt tillegg) kr 430

Skattedirektoratets forskuddssatser for trekkfri kostgodtgjørelse ved overnatting – innland

Bor på hybel/brakke med kokemuligheter (kun tjenestereise – ikke pendlere) kr 88
 Bor på pensjonat eller hybel/brakke uten kokemuligheter kr 159
 Bor på hotell kr 569
 Bor på hotell med frokost kr 455
 Langtransport-sjåfører kr 300

Dekkes ett eller flere måltider, reduseres den trekkfrie forskuddssatsen med 20 % for frokost, 30 % for lunsj og 50 % for middag.

Utenlands

I utlandet gjelder egne satser for hvert land, se: <https://arbeidsgiver.dif.no/lonn-goder-og-reise/reise/statens-satser-utenlands>

Måltidsfradrag i kostgodtgjørelsen: Frokost 10 %, lunsj 40 %, middag 50 %.

Skattedirektoratets forskuddssatser for trekkfri kostgodtgjørelse ved overnatting – utland

For arbeidstakere som bor på hotell, beregnes det ikke trekk- og skattepliktig overskudd for godtgjørelse innenfor Statens satser for vedkommende land. For annen overnatting, herunder for langtransport-sjåfører, gjelder de samme reglene og satsene for trekkfri kostgodtgjørelse som ved overnatting innenlands.

Bilgodtgjørelse

10 000 km kr 4,10 pr. km
 Over 10 000 km kr 3,45 pr. km
 Arbeidstakere i Tromsø gis et tillegg på kr 0,10 pr. km til satsene ovenfor.
 Bruk av El-bil pr. km kr 4,20

Den skattefrie delen av bilgodtgjørelsen er kr 3,50 pr. km uansett kjørelengde. Dette gjelder også el-bil og kjøring i Tromsø.

Tillegg pr. passasjer pr. km kr 1,00
 Tillegg for tilhenger pr. km kr 1,00

Satsene for bilgodtgjørelse og passasjertillegg gjelder også utenlands.

NATURALYTELSER

Bilbeskatning 2018

Fordelen ved privat bruk av firmabil skal med i grunnlaget for beregning av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Fordelen fastsettes til 30 % av bilens listepris inntil kr 303 900 og 20 % av overskytende listepris.

Ved følgende forhold reduseres listepreisen til:

	Ordinær bil	Elbil
Elbil	–	60,00 %
Eldre bil enn tre år pr. 1. jan.	75,00 %	45,00 %
Yrkeskjøring over 40 000 km	75,00 %	60,00 %
Eldre bil og yrkeskjøring over 40 000 km	56,25 %	45,00 %

Ved firmabilordning i deler av inntektsåret fastsettes fordelen forholds-
messig for antall hele og påbegynte måneder bilen har stått til disposisjon.

Er det tjenstlig behov for varebil klasse 2 eller lastebil under 7,5 tonn, reduseres listepreisen med 50 % oppad begrenset til kr 150 000. Det gis ikke fradrag for yrkeskjøring over 40 000 km i tillegg til dette bunnfradraget. Før det elektronisk kjørebok, kan fordelen for slike biler alternativt fastsettes til faktisk privatkjøring multiplisert med en kilometersats på kr 3,40.

For biler der fordelen ikke står i forhold til listepreisen, fastsettes fordelen på forskuddsstadiet til kr 54 000.

Rentefordel ved rimelig lån hos arbeidsgiver

Rentefordelen settes til differansen mellom normrentesatsen og den faktisk betalte renten. Mindre, kortsiktige lån beskattes ikke (lånebeløp på inntil 3/5 G = kr 56 180 pr. 01.05.2017 med tilbakebetalingstid høyst ett år).

Normrentesatser i	2017	2018
Januar og februar	2,50 %	2,20 %
Mars og april	2,30 %	2,20 %
Mai og juni	2,30 %	fastsettes senere
Juli og august	2,20 %	fastsettes senere
September og oktober	2,20 %	fastsettes senere
November og desember	2,20 %	fastsettes senere

SKJERMINGSRENTE**Skjermingsrente på lån til selskaper**

	2017	2018
Januar–februar	0,5 %	0,5 %
Mars–april	0,5 %	fastsettes senere
Mai–juni	0,5 %	fastsettes senere
Juli–august	0,5 %	fastsettes senere
September–oktober	0,5 %	fastsettes senere
November–desember	0,5 %	fastsettes senere

Renter på lån fra personer til selskaper er skattepliktig som alminnelig inntekt. Renter som overstiger skjermingsrenten, skattlegges én gang til som alminnelig inntekt. Skjermingsrenten fastsettes på forskudd for to og to måneder av gangen og offentliggjøres på Skatteetatens hjemmeside www.skatteetaten.no

Elektronisk kommunikasjon

Skattepliktig fordel ved arbeidsgivers dekning av utgifter til telefon og internett mv. settes til kr 4392 pr. år (366 pr. mnd.) uavhengig av antall kommunikasjonstjenester som dekkes. I tillegg kan det dekkes inntil kr 1000 pr. år skattefritt for fellesfakturerte varer og tilleggstjenester. Fordelen reduseres ikke selv om arbeidstakerne selv dekker kostnader til telefon mv.

FERIEPENSER

<i>Etter ferieloven:</i>	(4 uker og én dag)	Med 5 uker ferie
Personer under 60 år	10,2 %	12,0 %
Personer over 60 år m/inntekt inntil 6 G	12,5 %	14,3 %
For inntekt utover 6 G	10,2 %	12,0 %

GRUNNBELØP I FOLKETRYGDEN

Grunnbeløpet (1 G) pr. 01.05.2017 = kr 93 634
Grunnbeløpet (1 G) pr. 01.05.2016 = kr 92 576
Gjennomsnittlig grunnbeløp for 2017 = kr 93 281
Grunnbeløpet reguleres pr. 1. mai. Da fastsettes også gjennomsnittlig grunnbeløp for året.

GAVER I OG UTENFOR ANSETTELSESFORHOLD

Skattefrihet for mottaker	Verdi	Fradrag for giver
• Ansettelsestid 25, 40, 50 og 60 år	kr 8000	ja
• Gullklokke m/innskrif.	kr 12 000	ja
• Bedriften har bestått i 25 år eller antall år delelig med 25	kr 3000	ja
• Bedriften har bestått i 50 år eller antall år delelig med 50	kr 4500	ja
• Arb.taker gifter seg, går av med pensjon, slutter etter min. 10 år, eller fyller 50, 60, 70, 75 eller 80 år	kr 3000	ja
• Premie for forbedringsforslag	kr 2500	ja

• Andre gaver i arbeidsforhold	kr 1000	nei
• Erkjentlighetsgave utenfor arbeidsforhold	kr 500	ja

Ovennevnte gjelder kun for gaver i form av naturalia.

SKATTESATSER 2017 OG 2018

Aksjeselskaper	2017	2018
Inntektsskatt	24,0 %	23,0 %
Finansforetak, skattesats	25,0 %	25,0 %
Finansskatt på lønn i finanssektoren	5,0 %	5,0 %

Personer	2017	2018
Alminnelig inntekt (Nord-Troms og Finnmark 20,5 % i 2017, 19,5 % i 2018)	24,0 %	23,0 %
Trygdeavgift lønnstakere	8,2 %	8,2 %
Trygdeavgift næringsinntekt innen fiske, fangst og barnepass i eget hjem	8,2 %	8,2 %
Trygdeavgift annen næringsinntekt	11,4 %	11,4 %
Trygdeavgift pensjonsinntekt samt, lønns- og næringsinntekt for personer under 17 eller over 69 år	5,1 %	5,1 %

Trinnskatt	2017	2018
Trinn 1: Innslagspunkt	164 100	169 000
Sats	0,93 %	1,4 %
Trinn 2: Innslagspunkt	230 950	237 900
Sats	2,41 %	3,3 %
Trinn 3: Innslagspunkt	580 650	598 050
Sats	11,52 %	12,4 %
Sats Nord Troms og Finnmark	9,52 %	10,4 %
Trinn 4: Innslagspunkt	934 050	962 050
	14,52 %	15,4 %

Personfradrag	2017	2018
Klasse 1	53 150	54 750
Klasse 2	78 300	avviklet

Formuesskatt	2017	2018
Innslagspunkt, sats 0,85 %	1 480 000	1 480 000

Maksimalt skattefradrag for pensjonister	kr 29 940	29 950
Nedtrapping 15,3 % fra	kr 188 700	193 250
Nedtrapping 6,0 % fra	kr 284 350	290 700
Særfradrag for enslige forsørgere	kr 51 804	51 804

MINSTEFRADRAG

Minstefradrag i lønn	2017	2018
Sats	44 %	45 %
Minimum	kr 31 800	kr 31 800
Maksimum	kr 94 750	kr 97 610

Minstefradrag i pensjonsinntekt	2017	2018
Sats	31 %	31 %
Minimum	kr 4 000	kr 4 000
Maksimum	kr 81 200	kr 83 000

AVSKRIVNINGER – DRIFTSMIDLER

Grp. Gjenstand	2017	2018
A: Kontormaskiner	30 %	30 %
B: Ervervet goodwill	20 %	20 %
C: Vogntog, varebiler, lastebiler, busser, drosjebiler og kjøretøy for transport av funksjonshemmede	24/30 % ¹	24/30 % ¹
D: Personbiler, traktorer, annet rullende maskineri og materiell, andre maskiner, redskap, instrumenter, inventar m.m.	20 % ³	20 %
E: Skip, fartøyer, rigger m.m.	14 %	14 %
F: Fly og helikopter	12 %	12 %
G: Anlegg for overføring og distribusjon av elkraft og elektroteknisk utrustning	5 %	5 %
H: Bygg og anlegg, hoteller, losjihus, bevertningssteder m.m.	4/6/10 % ²	4/6/10 % ²
I: Forretningsbygg	2 %	2 %
J: Fast teknisk installasjon i bygninger, herunder varmeanlegg, kjøle- og fryseanlegg, elektrisk anlegg, sanitæranlegg, heisanlegg o.l.	10 %	10 %

¹⁾ Normal avskrivningssats i gruppe C er 24 %. Elektrisk drevne varebiler ervervet fra og med 20. des. 2016 kan avskrives med 30 %.

²⁾ Bygg og anlegg med brukstid under 20 år kan avskrives med inntil 10 %. Husdyrbygg i landbruket kan avskrives med inntil 6 %.

Dyrere med el-firmabil i 2018

Skatten for firmabilbrukere med elbiler ble økt fra 1. januar 2018, ved at fradraget i listepreisen ble redusert fra 50 % i 2017 til 40 % i 2018. For en typisk firmabilist med en Renault ZOE elbil betyr det en årlig skatteøkning på 3 300 kroner, mens en typisk Tesla firmabilist vil måtte svelge en skatteøkning på 7 300 kroner.

Siviløkonom
Jan Traaseth,
direktør i Motor Gruppen AS

Samtidig ble det gitt nye fordeler til elbilene, ved at både årsavgiften (nå trafikkforsikringsavgiften) og omregistreringsavgiften ble fjernet fra 1. januar 2018.

I hovedstaden økte salget av elbiler med hele 36 % fra 2016 til 2017, og i desember 2017 utgjorde elbiler hele 40 % av alle nyregistrerte personbiler. Mye av økningen skyldes antagelig at det fra 1. oktober 2017 ble innført nye og høyere bompengesatser i Oslo, samtidig som hele 2 455 Tesla ble registrert på landsbasis i desember 2017 grunnet varslede, men ikke gjennomførte, avgiftsendringer på tyngre elbiler fra 1. januar 2018.

Fornuftig med særfordel

I det opprinnelige forslaget til Statsbudsjett for 2018 som ble presentert 12. oktober 2017, var det forslag om å fjerne rabatten for elbil som firmabil, slik at disse ble likestilt med fossilbiler. På denne bakgrunn gikk artikkelforfatteren ut med et forslag i organet BILNYTT den 16.10.17 om å redusere fradraget i listepreisen for elbiler til 25 %. Mitt hovedpoeng var at fordi skattleggingen av en firmabil skal samsvare med kostnaden ved å holde en tilsvarende bil privat, er det rimelig at elbiler beholder en særfordel med lavere firmabilskatt.

1. I beregningen av denne kostnaden skal det legges til grunn en utkjørt distanse på 15 000 km, med typiske driftskostnader og et tillegg for 10 % årlig avskrivning. Det kan dokumenteres at driftskostnadene for en elbil er lavere enn en fossilbil – bare på trafikkforsikringsavgiften er besparelsen kr 2858 for 2018. I tillegg er drivstoffutgiftene for en elbil bare en brøkdel av tilsvarende for en fossilbil, og servicekostnadene er gjerne opptil 40 % lavere. Min egen erfaring er at også forsikringspremien synes å være svært gunstig.
2. Elbiler har fortsatt klare bruksmessige ulemper sammenlignet med fossilbiler, som for eksempel å måtte stoppe og lade elbilen på vei til eller fra hytta på fjellet. Med den sterke økningen i antall elbiler, er det ikke overraskende at utbygging av ladeinfrastrukturen ikke holder tritt med utviklingen i bilparken. Eksempelvis opplevde en Tesla-eier på vei fra Sjusjøen til Oslo å måtte snike seg hjem i 70 km/t på E6 med varmeapparatet avskrudd fordi ladekøen på ladestasjonen på Nebbenes Kro var lenger enn lengst.

Verditap

I beregning av kostnadene ved å holde en tilsvarende bil privat skal det be-

nyttes 10 % årlig avskrivning. Men hvordan harmonerer dette med årlig faktisk avskrivning (verditap) for en elbil?

Ettersom elbiler fortsatt er relativt nytt i markedet, og fordi teknologien endrer seg raskt i form av at bilene for eksempel stadig får økt elektrisk rekkevidde, har de faktiske avskrivningene på elbiler vært mer uvisst enn på fossilbiler. De siste årene har imidlertid prisene på nye elbiler stabilisert seg, og i takt med økt etterspørsel etter nye elbiler har etterspørselen også tatt seg opp på brukte elbiler. Fra 1. januar 2018 forsvant også omregistreringsavgiften på elbiler, noe som bør ha en klart positiv effekt på prisene på brukte elbiler.

Leasing av elbil

I en tid med store teknologiske endringer i bilbransjen og gunstige rammebetingelser for leasing, opplever bilbransjen rekordstor etterspørsel etter privatleasing. Hele 36 % av personbilsalget i 2017 ble solgt på leasing, ifølge tall fra Finansieringsselskapenes Forening, hvorav privatleasing nå utgjør mer enn 60 % av totalmarkedet. Ettersom artikkelforfatteren jobber med bilfinansiering i en bilimportørorganisasjon, får jeg ofte spørsmål fra venner og bekjente om det er smart å lease eller eie en elbil? Da prø-

ver jeg alltid i størst mulig grad å svare ut fra økonomiske faktorer (fakta), selv om også komfortfaktorer (følelser) har betydning for valget.

Økonomiske faktorer

1. Mens enkelte biltyper som ladbare hybridbiler har store avgiftsfordeler ved leasing, har elbiler ingen tilsvarende fordeler. På leasing av eksempelvis en Mitsubishi Outlander PHEV, som er markedsleder i det ladbare SUV-segmentet, vil du over en fireårs leieperiode spare ca. 40 000 i merverdiavgift i forhold til om du hadde kjøpt bilen.
2. Ved leasing av fossilbiler har leasingselskapet fradrag for merverdiavgift i kjøpsøyeblikket. Det gjør at grunnlaget for beregning av renter (og avskrivning) blir langt lavere, spesielt på ladbare hybridbiler. Igjen på en Mitsubishi Outlander PHEV, blir investeringsgrunnlaget gjerne 80–100 000 kroner lavere. Elbiler er fritatt for merverdiavgift og har derfor ingen slik særfordel ved leasing.
3. Ved å lånefinansiere en elbil får du fradrag for renteutgiftene på skattemeldingen (verdien er 23 %

i 2018), mens du ved leasing av en elbil ikke får noen tilsvarende fradrag. Det samme gjelder selvsagt på leasing av en fossilbil, men her oppveies denne ulempen av fordelen med å kunne trekke fra merverdiavgiften i kjøpsøyeblikket (se over).

4. Fra 1. juli 2015 ble merverdiavgiften på leasing av elbil fjernet, men dette var en særordning som i første omgang gjaldt frem til 31. desember 2017. Dette har gitt økt usikkerhet for de som leaset elbiler, om en mulig økning i leien på 25 % fra 1. januar 2018, noe vi mener det er rimelig grunn til å anta kan ha påvirket etterspørselen etter leasing negativt. Nå er imidlertid usikkerheten rundt dette punktet fjernet helt i to år frem til 31.12.2019, men hva som vil skje etter dette, er mer usikkert. Norge har fått et unntak for merverdiavgift på leasing (og biler) frem til 31.12.2020, men har forpliktet seg til å revurdere merverdiavgiftsfritaket allerede etter to år. Dette innebærer at det er en viss risiko for at månedsleien kan øke med 25 % allerede fra 1.1.2020. Er du i ferd med å vur-

dere leasing av elbil, så vurder derfor gjerne bare to års leieperiode.

Komfortfaktorer

1. Med leasing slipper du å ta opp gjeld for å anskaffe deg en ny bil, noe som selvsagt er viktigst for unge i etableringsfasen som kanskje sitter syltet ned i studielån og boliggjeld.
2. Du slipper usikkerheten rundt bilens annenhåndsverdi (men du må være forberedt på å betale en viss «risikopremie» når forhandler overtar denne risikoen) og slipper å selge bilen selv.
3. Leasing gir deg svært forutsigbare bilutgifter og enkelt bilhold. Hvis du er i en situasjon hvor du vurderer om du skal ha elbil som firmabil eller egen bil med kjøregodtgjørelse, kan det være smart å ta utgangspunkt i leasing fordi dette nettopp gir deg forutsigbare bilutgifter.

Elbil som firmabil

For å motivere de ansatte til elbil som firmabil kan arbeidsgiver legge til rette for både lading på arbeidsplassen, refusjon av private strømudgifter

Med leasing slipper du usikkerheten rundt bilens annenhåndsverdi.

I eksempelet brukes en Renault Zoe.

ARBEIDSGIVERS UTGIFTER			
FIRMABIL		KJØREGODTGJØRELSE	
Årlig leasingutgifter	52 200	Fast kjøregodtgjørelse	34 200
Årlig driftsutgifter	11 800	Statens satser (4,20 x 7 500)	31 500
Arbeidsgiveravgift (14,1%)	7 233	Arbeidsgiveravgift (14,1%)	5 562
Totale utgifter (før skatt)	71 233	Totale utgifter (før skatt)	71 262
ANSATTES UTGIFTER			
FIRMABIL		EGENLEID BIL med kjøregodtgjørelse	
Bilens listepreis	285 000	Kjøregodtgjørelse (fast+variabel)	65 700
Bilens skattemessige listepreis (60%)	171 000	Skatt overskudd (43,6%)	17 200
30% av skattemessig listepreis	51 300	Årlig leasingutgifter	52 200
Firmabilskatt (43,6%):	22 367	Årlig driftsutgifter	11 800
		Netto bilutgifter	15 500
		Årlig besparelse	6 867

for hjemmelading og bortelading. Refusjon av hjemmelading kan gjøres gjennom dokumentasjon av faktiske strømudgifter på privat strømabonnement. Den beste og sikreste metoden for å gjøre dette er å montere en egen hjemmelader på egen kurs med integrert strømmåler, noe artikkelforfatteren selv har gode erfaringer med etter tre år som elbilist.

Elbil som firmabil eller egenleid bil?

Med 40 % rabatt på den skattbare listepreisen kan det synes som elbil som firmabil er en gunstig ordning, men som nevnt er også driftsutgiftene lavere, noe som forsvaret rabatten i listepreisen. Det er derfor ingen selvfølge at firmabil er det beste alternativet for deg som kjører elbil, en beregning må gjøres i hvert enkelt tilfelle,

og det endelige svaret avhenger av hvor mye du får i kjøregodtgjørelse for ikke å velge firmabil, og hvilket kjøremønster du har.

La oss ta en titt på om du bør vurdere elbil som firmabil eller som egenleid bil med kjøregodtgjørelse. Mens leasing gir deg forutsigbare bilutgifter, vet du ved kjøp av bilen først på salgstidspunktet hva bilen har kostet deg i form av verditap.

Forutsetninger eksempel

- Renault ZOE med listepreis 285 000
- Leieperiode tre år/45 000 km
- Leiepriser innhentet fra Motor Forum januar 2018.
- Årlig kjørelengde 15 000 km, herav 7500 km privatkjøring og 7500 km yrkeskjøring
- Elin Elbilist får statens satser for yrkeskjøring i tillegg til fast månedlig kjøregodtgjørelse på 2650 kroner
- Strømforbruk beregnet til 15 kwt./100 km, kr 1 pr. kwt.
- Forsikring er ut fra Enter Forsikring – 15 000 km årlig/70 % bonus. Bosted Vestlandet.

Elin Elbilist har fått tilbud om ny jobb og får tilbud om en firmabil opptil 285 000 kroner, eller kjøregodtgjørelse. Hun bestemmer seg for en Renault ZOE elbil med listepreis på 285 000. Elin vil få en lønnsinntekt i den nye jobben på 600 000 kroner.

Kjøregodtgjørelse

Vi tenker oss så at arbeidsgiver setter 72 000 kroner som en ramme på årlige bilutgifter. Velger Elin bort firmabil, får hun 2850 kroner i fast månedlig kjøregodtgjørelse, med tillegg av statens satser.

Elin får en samlet kjøregodtgjørelse på 65 700 kroner i året,

Bør Elin velge firmabil eller kjøregodtgjørelse?

Utfordringer og erfaringer med nye skatteregler

Nå som det har gått mer enn to år med nye skatteregler for brukere av yrkesbiler, er det fornuftig å ta en gjennomgang av hvilke eventuelle utfordringer de nye reglene har skapt i startfasen, samt hvilke erfaringer som brukerne har med de nye reglene.

La oss først ta en titt på utfordringene:

a. Skifte av beregningsmetode gjennom året

Et av de første spørsmålene som dukket opp var om brukerne kunne skifte metode gjennom året, for eksempel ved å benytte sjablongmetode gjennom vinterhalvåret, og individuell metode gjennom sommerhalvåret. Dette kan være fordelaktig hvis man for eksempel har en hytte på fjellet som yrkesbilen brukes mye til i helgene om vinteren, mens man har lite privatkjøring på sommeren. En avklaring tilsier at man i utgangspunktet ikke har anledning til å kombinere individuell metode og sjablongmetode gjennom året for samme bil. Et unntak er hvis elektronisk kjørebok anskaffes og tas i bruk i løpet av inntektsåret. Vi mener det også er rimelig grunn til å anta at unntak også gjelder hvis man skifter bil i løpet av inntektsåret, siden det fremkommer spesifikt at man ikke kan kombinere metode for samme bil.

b. Er den ansatte bundet av verdsettelsesmetode?

Ifølge Skattebetalerforeningen vil ikke en ansatt kunne påberope seg individuell beskatning hvis arbeidsgiver har valgt sjablongmetode selv om han kan dokumentere yrkeskjøringen gjennom bruk av elektronisk kjørebok. På den annen side vil en ansatt kunne påberope seg å bruke sjablongmetoden hvis dette gir lavere beskatning enn hva som tilfellet ville være med bruk av individuell verdsettelse basert på elektronisk kjørebok.

c. Kompetanse på vurdering av arbeidsreiser og yrkesreiser

Basert på mine mange års erfaring med firmabilbeskatning stiller jeg

Brukerne av yrkesbiler har også hatt noen utfordringer når det gjelder skattereglene som kom for litt over to år siden.

spørsmål ved om kompetansen rundt vurdering av skillet mellom yrkeskjøring og privatkjøring er god nok ute blant de ulike håndverkerfirmaene til å holde seg innenfor regelverket. Det er på det rene at nettopp denne vurderingen, og oppfølging av hver enkelt ansatt medfører både økt arbeidsbelastning og samtidig økt ansvar for arbeidsgiver med hensyn til korrekt innberetning av arbeidsgiveravgift, forskuddstrekk og merverdiavgift. Tidligere opplevde jeg at enkelte større firmaer, som for eksempel Telenor, gav en ren billønn til sine ansatte (fremfor fast kjøregodtgjørelse og Statens satser) som brukte egen bil i jobben, fordi de ikke ønsket å påta seg dette ansvaret (samme regler for vurdering av arbeidskjøring og yrkeskjøring gjelder for denne gruppen).

Åtte prosent økning i antall firmabilbrukere

Det har vært en økning i antall firmabilbrukere på 8 % fra 2015 til 2016 (siste tilgjengelig tall). I rene tall betyr det en økning fra 67 188 firmabilbrukere i 2015 til 72 512 i 2016. Dette ifølge SSB.

Det er rimelig grunn til å anta at økningen i hovedsak skyldes innføring av nye skatteregler for brukere av yrkesbiler fra 1. januar 2016.

For landets titusener av yrkesbilbrukere som har tjenstlig behov for en varebil kl. 2 i tjeneste, betydde de nye skattereglene både økt fleksibilitet og lavere beskatning, noe som sannsynligvis har medført at langt flere har gått over fra egneid varebil til firmavarebil. Tall fra SSB bekrefter også lavere beskatning gjennom at snitt skattbar firmabilfordel gikk ned med 7 % fra 2015 til 2016, eller fra 85 200 til 79 200 kroner.

Sjablongbeskatning eller individuell beskatning

Fra 1. januar 2016 har yrkesbilbrukere med tjenstlig behov for varebil kl. 2 kunnet velge mellom sjablongbeskatning (30 % opptil 303 900 og 20 % av overskytende) med et bunnfradrag på 50 % av bilens listepri maksimert til 150 000 kroner, eller individuell beskatning for faktisk privatkjøring etter en fordelssats på kr 3,40 pr. km. For to år siden skrev vi at de nye skattereglene var en gavepakke til landets titusener av håndverkere som til daglig bruker varebil kl. 2 i jobben, og typisk kunne spare 15 000 – 25 000 i skatt i året. De som kunne spare mest, var brukere av dyrere, mer luksuriøse varebiler, som for eksempel Mitsubishi Pajero, biler med listepri på 500 000 eller mer, hvor besparelsen kunne ligge på over 50 000 i året (se egen sak). Like viktig var det at yrkesbilbrukere fikk en ny, mer fleksibel ordning hvor de kunne levere barn i barnehage eller på skole «skattetrygt» uten å måtte

risikere en stor baksmell på skatten, eller skatte av bilen som en personbil, men da isteden fikk en beskatning for faktisk privatbruk som føles rimelig og fornuftig.

Nye regler ga skifte

I Firmabil-nøkkelen 2017 spådde vi at antall firmabilbrukere ville øke som en følge av de nye skattereglene for yrkesbiler, og nå viser tall fra SSB at dette også faktisk er skjedd. Økningen skyldes høyst sannsynlig at langt flere har gått over fra egneid eller egenleid varebil til firmavarebil, samtidig som vi ikke kan utelukke at flere nå har gått fra en ordning med varebiler som kun ble brukt til yrkeskjøring til å bruke disse også til noe privatkjøring. I vår uformelle spørreundersøkelse på Facebook-gruppa «Vil som vil ha nye skatteregler nå» svarer ti av 20 respondenter som hadde egneid varebil tilbake i 2015 at de har skiftet til firmavarebil som følge av de nye reglene som kom i 2016.

d. Kompetanse på vurdering av gunstigste bilordning

Min erfaring er også at kunnskapene rundt det å beregne seg frem til gunstigste bilordning ofte er mangelfulle i næringslivet, noe som gjør at mange sannsynligvis ikke greier å optimalisere sitt bilhold. Eksempelvis opplever jeg at mange bruker skatteprosenten de har på skattekortet når de beregner skattekostnaden, mens faktum er at firmabilfordelen kommer på toppen av inntekten, slik at det er marginalskattesatsen som skal benyttes i slike beregninger. Vi mener ellers det er grunn til å anta at de fleste håndverkere er innenfor gruppen med 34,5 % marginalskatt, som gjelder for personinntekter mellom 237 900 og 598 050 (lønn+firmabilfordel).

e. Skille mellom private og yrkesmessige bompasseringer

Med stadig økning i antall bomstasjoner, sterk økning i satsene (som for eksempel i Oslo), og flere yrkesbiler på veien som brukes privat, øker behovet for å kunne skille mellom bompasseringer foretatt privat og i yrkesmessige sammenheng. Av Skatte-ABC 2017 4.34.3 fremgår: «Dekker arbeidsgiver reisekostnader (f.eks. buss-/togbillett, bompenger, fergekostnader) i form av enkeltbillett/klippekort/verdikort, regnes det beløpet arbeidsgiver betaler som skattepliktig arbeidsinntekt når billettene mv. brukes av arbeidstakeren til privatturer, herunder reiser mellom hjem og fast arbeidssted (arbeidsreiser)».

Daglig leder Morten Karlsen i firmaet Qurius AS, som leverer elektroniske kjørebøker (Autobok), tok høsten 2017 opp denne problemstillingen med Finansdepartementet. Målet

hans er å få tilgang til å hente ut bompasseringer fra bomstasjonsselskapene elektronisk for å forenkle innrapportering av private bompasseringer for sine kjørebokkunder. I sin argumentasjon hevder han blant annet at; «dette (dvs. reglene) etterleves ikke i dag hverken av skattyter eller ved kontroll fra skatteetaten.» Karlsen har i skrivende stund ikke fått noen avklaring.

f. Kombinert bruk gir delvis mvafradrag

En siste utfordring som er verdt å nevne, er at såkalt kombinert bruk av varebil kun gir delvis fradrag for inngående merverdiavgift på leasing, eller ved kjøp av bilen, og på driftsutgifter. Dette gir naturlig nok dyrere bilhold for bedriften enn om varebilen kun brukes til yrkesbruk. Dog stiller jeg spørsmål ved kunnskapen om dette

punktet rundt om i bedriftene, basert på diskusjoner med varebilbrukere.

Erfaringer

Serviceelektriker Johan Emblemsvåg uttalte for to år siden (se egen rammesak) at han håpet regelendringen ville føre til at flere firmaer ville la de ansatte få bruke yrkesbilen privat. Vi var derfor nysgjerrige på om dette faktisk har skjedd, selv om tall fra SSB antyder dette, og har derfor gjennomført en liten uformell spørreundersøkelse blant medlemmer av Facebook-gruppa «Vi som vil ha nye skatteregler nå», for å høre litt om hvilke erfaringer yrkesbilbrukerne har med de nye reglene.

Spørsmål 1:

Får du lov av arbeidsgiveren din til å bruke firmavarebilen fritt privat utenom arbeidstid på kveldstid og i helger?

Svar: Her svarer 35 %, 101 av 292 respondenter, bekreftende på at de får bruke varebilen fritt privat utenom arbeidstid og i helger, mens altså 65 % ikke får gjøre dette.

Kommentar

Sett i forhold til det stramme arbeidsmarkedet for håndverkere, og hvor attraktivt frynsegode en firmavarebil for denne yrkesgruppen er, kan denne andelen virke noe lav. Den lave andelen har trolig sammenheng med at dette økte variable kostnader for bedriften ved økt bruk (leasing, drivstoff, forsikring, service, mva. etc.). Resultatet harmonerer ellers med hva jeg uttalte til bladet YRKESBIL i 2016: – Vi tror derfor det ikke er noen selvfølge at en ansatt som disponerer en yrkesbil vil kunne bruke denne fritt privat slik som vanlig er for person-firmabiler. Som et minimum antar vi at den ansatte får mulighet til å gjøre praktiske ærender på starten eller slutten av arbeidsdagen.

Vi ser ellers at statlige og kommunale bedrifter er mer restriktive med å la ansatte bruke varebilen privat utenom arbeidstid. Eksempelvis fremgår det av Jernbaneverkets bilpolicy: «I alle

tilfeller som nevnt her skal tjenestebilen, når den er parkert hjemme, ikke benyttes til kjøring som er av privat karakter.»

Spørsmål 2:

For de av dere som får lov av arbeidsgiver til å bruke varebilen fritt privat på kveldstid og i helgene, krever arbeidsgiver at du må betale noe for denne bruken (i tillegg til beskatning)?

Svar: Her svarer 74 % (20 av 27 respondenter) at de ikke må betale noe til arbeidsgiver, mens 26 % svarer at de må betale for bruken. Eksempelvis svarer en varebilbruker at han må betale kr 4,10 pr. kjørt km til arbeidsgiver.

Kommentar

Av Skatte-ABC 2017 punkt 6.10 fremgår at «Verdien av fordelene ved privat bruk av bil ikke reduseres selv om brukeren helt eller delvis dekker

Vil la flere bruke yrkesbilen privat

Serviceelektriker Johan Emblemsvåg (34) fra Kristiansand etablerte i 2013 Facebook gruppa «Vi som vil ha nye skatteregler nå», ei gruppe som har mer enn 3000 følgere. Bakgrunnen var at Emblemsvåg som selv hadde følt at det var urettferdig ikke å kunne hente eller levere sin sønn i barnehagen på veien til eller fra jobb med varebilen, uten å risikere en skattesmell eller å måtte skatte fullt av servicebilen som en personbil. Det gjorde at han til slutt anskaffet egeneid varebil og kjørte på kjøregodtgjørelse. Emblemsvåg skal ha mye av æren for at gunstigere skatteregler for brukere av yrkesbiler ble vedtatt.

Vi tok kontakt med Emblemsvåg for å høre litt om hans erfaringer med de nye reglene.

For to år siden uttalte Emblemsvåg: – Jeg håper regelendringen vil føre til at flere firmaer vil la de ansatte skatte av firmabilen, og få lov til å bruke bilen privat. – Dette vil gi økt fleksibilitet for de ansatte, og forhåpentligvis ikke for store ekstraavgifter for firmaene. Jeg tror det først og fremst er småturer innom barnehage, skole, trening og butikk som er aktuelt for en servicebil som er full av utstyr og verktøy, sa Emblemsvåg.

Selv har Johan Emblemsvåg skiftet fra egeneid varebil til firma-varebil etter at nye regler trådte i kraft, og bruker individuell metode med satsen på kr 3,40 pr. km for privatkjøring. Han synes reglene nå fungerer godt, og kjører årlig bare ca. 1500 km privat som han skattelegges for, men sier det «er gull å ha muligheten til å bruke varebilen privat på korte turer av og til.»

kostnadene som påløper ved bilholdet, jf. sktl. § 5–13 første ledd tredje punktum.»

Med andre ord vil en delvis dekning av bilutgiftene slik som skattyteren her får, ikke redusere firmabilskatten. Om dette likevel gjør at bruk av varebilen oppleves som gunstig eller ugunstig, vil naturlig nok være individuelt fra person til person. Skattyteren som betaler kr 4,10 pr. km, opplyser at han kjører mellom 80 og 150 km privat i måneden, og må altså betale ca. 300–500 kroner i måneden for denne bruken (i tillegg til skatt på kr 3,40 pr. km hvis han bruker individuell metode, noe som for de fleste håndverkere trolig betyr kr 1,14 pr. km i ekstra skatt).

Hvis det å kunne bruke varebilen til småkjøring enkelte ganger for eksempel kan gjøre at han kan greie seg med bare én personbil privat fremfor to, er sannsynligheten større for at dette likevel oppleves som relativt gunstig. På den annen side vil en skattyter alltid sammenligne seg med andre kollegaer i bransjen. Når vi ser at kun 26 % av respondenter i denne undersøkelsen svarer at de må betale noe for privat bruk, tenker nok mange

at det føles urimelig å måtte betale for slik bruk.

Spørsmål 3:

De nye skattereglene for brukere av yrkesbiler fra 1. jan. 2016 åpner for valg av beskatning enten:

a) basert på en fordelssats på kr 3,40 pr. km for faktisk privatkjøring

eller

b) basert på sjablongregel med et bunnfradrag i listeprisen på 50 % (opptil 150 000)

Hvilken ordning bruker du?

Svar:

Her svarer 72 % (56 av 78 respondenter) at de bruker individuell beskatning, mens 28 % svarer at de bruker justert sjablongmetode.

Kommentar

Med tanke på at de aller fleste yrkesbilbrukere, ifølge våre beregninger, ville spare mye på å velge individuell beskatning, ville vi nesten trodd at andelen som valgte individuell

beskatning lå enda høyere. Samtidig innser vi at det alltid er en viss treghet i markedet med å tilpasse seg nye skatteregler, og således forventer vi at dette tallet vil stige fremover. Eksempelvis svarer en bedriftsleder for et elektromontørfirma med 20 ansatte at de først nå i 2018 har fått innført de nye skattereglene internt.

Samtidig mener vi det er rimelig å anta at enkelte firmaer vil unngå å la de ansatte bruke individuell beskatning grunnet økt belastning med hensyn til oppfølging av korrekt innberetning av den skattbare fordelten (se over).

Endelig har det fra myndighetene sin side også vært uklart hvilke dokumentasjonskrav som gjaldt for å kunne benytte individuell verdsettelse. Ifølge Skatte-ABC 2016 står det følgende: den elektroniske kjøreboken skal dokumentere total kjørelengde samt total kjørelengde for yrkeskjøring, slik at differansen utgjør antall kilometer bilen er benyttet privat.» Nye Forskrifter for hva som er dokumentasjonskravet til en slik elektronisk kjørebok, kom først på plass i 2017, altså mer enn ett år etter at de nye reglene hadde trådt i kraft.

Spar mer enn 50 000 i skatt på yrkesbilen

Skattereglene for yrkesbiler gjør at landets titusener av håndverkere og andre med tjenstlig behov for varebil kl. 2 kan få en skattebesparelse på over 50 000 kroner i året.

Generelt gjelder at desto dyrere yrkesbilen er, desto større potensiell bespa-

relse med å velge individuell beskatning.

Et springende punkt rundt valg av beskatningsmetode er om brukeren har et såkalt «tjenstlig behov» for grønskiltet varebil kl. 2. Forutsetter vi at dette er på plass, kan disse bilbrukerne få glede av disse skattereglene. Spesielt vil individuell metode

med fordelssats på kr 3,40 pr. km privatkjøring gi store årlige skattebesparelser. La oss ta en titt på hvordan dette slår ut i praksis, både uten og med tjenstlig behov.

Ordinær sjablongbeskatning (uten tjenstlig behov)

Hvis vi tenker oss en Mitsubishi Pajero varebil kl. 2 med listepris på kr

550 000 (inkl. utstyr), gir dette en firmabilfordel på kr 140 390 (se regneeksempel nedenfor) etter ordinære sjablongregler, noe som betyr 61 210 i årlig skatt med eksempelvis 43,6 prosent marginalsatt (forutsetter personinntekt over 598 050 i 2018). Her skiller altså skattereglene ikke mellom biltypene, det er uansett bilens skattemessige listepris med tillegg av ekstrautstyr som skal danne grunnlag for beregning av firmabilfordelen.

Individuell beskatning (med tjenstlig behov)

Hvis vi forutsetter tjenstlig behov, og at en skattyter har 6000 km privatkjøring i året med Mitsubishi Pajero varebil, gir det en årlig firmabilfordel

på 20 400 kroner (6000 km x 3,40), noe som betyr en årlig skatt på 8894 kroner (43,6 prosent marginalsatt). Dette innebærer altså en årlig besparelse på hele 52 204 kroner sammenlignet med ordinær beskatning, noe som må kalles en skikkelig gavepakke!

Sjablongbeskatning med bunnfradrag (med tjenstlig behov)

Et neste alternativ såfremt det er et tjenstlig behov, er justert sjablongbeskatning med bunnfradrag, noe som betyr en reduksjon i bilens skattebare listepris på 50 prosent, maksimalt til 150 000 kroner. Med vår Mitsubishi Pajero innebærer det at du får redusert listeprisen med 150 000, fra 550 000 til 400 000 kroner. Da

blir firmabilfordelen på 110 390 kroner, noe som betyr 48 130 kroner i årlig skatt, eller en besparelse på ca. 13 000 i forhold til ordinær sjablong.

Krav om tjenstlig behov

Hva innebærer det egentlig å ha tjenstlig behov? I Statsbudsjettet for 2016 defineres dette på følgende vis: «Eksempelvis vil snekkere og rørleggere normalt ha tjenstlig behov for en slik bil. Ansatte i administrasjonen vil derimot normalt ikke ha behov for en yrkesbil for å utføre sine arbeidsoppgaver.» Videre fremgår det at: «Skattdirektoratet har gitt uttrykk for at et vilkår om tjenstlig behov ikke bør praktiseres strengt.»

FIRMABIL-VAREBIL:			
Ansattes utgifter	Sjablong	Sjablong med bunnfradrag	Individuell Verdssettelse
Bilens listepris	550 000	550 000	
Bunnfradrag		150 000	
Bilens skattemessige listepris	550 000	400 000	
30 % av første (opptil) 303 900	91 170	91 170	
20 % av overstigende	49 220	19 220	
Årlig skattbar fordel:	140 390	110 390	20 400
Firmabilskatt (43,6%)	61 210	48 130	8 894

Jonas Haaland i Helset Elektro AS er en av mange håndverkere som kan spare titusener av kroner i skatt med de nye skattereglene.

Vil ha tilbake skattefri sykkelgodtgjørelse

Til og med skatteåret 2015 fikk du skattefri godtgjørelse for bruk av egen sykkel i jobben (kr 2 pr. km i skatteåret 2015). En gjeninnføring av skattefri sykkelgodtgjørelse og at arbeidsgiver også kan utbetale skattefri sykkelgodtgjørelse for sykling til og fra jobb (ikke bare for jobbreiser), kan bidra i storbyenes satsning på reduksjon av bilbruk i bykjernen.

Syklistenes Landsforening er en av de som har jobbet med å få gjeninnført sykkelgodtgjørelsen.

– Det er merkelig at kilometergodtgjørelsen for sykkel forsvant fra statens reiseregulativ. Spesielt med tanke på at de nasjonale ambisjonene om å få flere til å velge sykkel har blitt større med årene. Satsen for sykkel burde heller vært hevet over kilometergodtgjørelsen for bil, som et incitiv til å velge sykling fremfor bilkjøring på aktuelle reiser, sier fagpolitisk rådgiver Mats Mikael Larsen. Dette er noe vi jobber for. Vi har tatt dette opp med myndighetene ved en rekke anledninger, blant annet i finanskomiteen i Stortinget i høst.

Lokale tiltak

Det mangler ikke på lokale tiltak. Arendal kommune har kommet sent-

rale politikerne i forkjøpet og innført sykkelgodtgjørelse lik bilgodtgjørelsen. Kommunen har sterkt fokus på klima og miljø, og har sykkelgodtgjørelse som en del av sin «Virksomhetsplan 2018». En slik sykkelgodtgjørelse blir å anse som en fullt skattepliktig naturaltelse.

Store helsegevinster

I sin argumentasjon for å gjeninnføre sykkelgodtgjørelsen peker Syklistenes Landsforbund på at det i nasjonal transportplan er vedtatt et mål om åtte prosent nasjonal sykkelandel, og 20 prosent sykkelandel i de større byene. Etter år 2000 har sykkelandelen vært under fem prosent, mens den var sju+ prosent i 1992. Samtidig vises det til den samfunnsøkonomiske helsegevinsten ved å sykle, hvor Helsedirektoratet har beregnet denne til kr 26,38 pr. nye km sykling. En

person med daglig 30 minutter moderat aktivitet kan leve tre år lenger og ha fem år med bedre helse.

3 000 km egenerfaring

Artikkelforfatteren har selv blitt en ivrig elsyklist de siste årene, og logget ca. 3 000 km i løpet av 2017. Elsykkelen blir primært brukt til og fra jobb i sommerhalvåret, til møter i løpet av arbeidsdagen, og gjerne en lang omvei på vei hjem. Jeg merker at terskelen for å bruke sykkel til jobb er blitt langt lavere, selv i dårlig vær. God trim er en klar plussfaktor og jeg sparer tid på å kunne sykle til møter fra dør til dør, uten å måtte bruke tid på finne parkeringsplass. Med elsykkelen slipper jeg også å bli svett på jobbturer, noe som jeg opplever at mange bruker som et argument mot det å bruke sykkel i jobben.

«Taking the long way home»: Med elsykkelen tar jeg ofte en omvei på tur hjem fra jobben. Bildet er fra Sandungen i Nordmarka hvor kveldsturen gikk fra Oslo via Gran på Hadeland, en kveldstur på ca. 13 mil. Elsykkel er gøy!

Skal du kjøpe eller selge en bedrift, trenger hjelp med regnskap og skatt/avgift eller planlegger generasjonsskifte? Vi har kompetansen.

Revisjon og attestasjonstjenester

- Ekstern (finansiell) revisjon
- Borevisjon
- Attestasjoner til myndigheter

Regnskap og økonomi

- Regnskap, herunder IFRS
- Forretningsførsel
- Finansiering og budsjettering
- Management for Hire (regnskap- /økonomi, controller og lignende)

Skatt- og avgiftstjenester

- Bedriftsbeskatning
- Personbeskatning
- Insentivordninger
- Merverdiavgift
- Internasjonal skatt
- Generasjonsskifte
- Expatriate tjenester

Transaksjonsstøtte

- Fusjon/fisjon/børsnotering
- Restruktureringer
- Due diligence (finansiell, skatt og avgift)
- Verdssettelse
- Sakkyndig redegjørelser

Rådgivning

- Strategi og analyse
- Prosjekter
- Risikostyring og intern kontroll
- Prosessforbedring
- Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
- Gransking og misligheter
- Management for Hire

* For noen av tjenestene er det uavhengighets regler i revisorloven som kan begrense omfanget og innholdet i vår bistand til egne revisjonsklienter.

Grant Thornton Revisjon

Kirkegata 15
0153 Oslo

Tlf. 22 200 400
e-post: oslo@no.gt.com

Grant Thornton Consulting

Kirkegata 15
0153 Oslo

Tlf. 22 200 400
e-post: consulting@no.gt.com

Grant Thornton Økonomiservice

Kirkegata 15
0153 Oslo

Tlf. 22 200 400
e-post: grant@no.gt.com

Grant Thornton Law Advokatfirma

Kirkegata 15
0153 Oslo

Tlf. 22 200 400
e-post: grant@no.gt.com